

ΤΕΥΧΟΣ 271 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
Ο ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Άγιοι Ισαπόστολοι Κύριλλος και Μεθόδιος

Περιεχόμενα Τεύχους

- 04** Άγιος Χρυσόστομος
- 08** Εισήγηση Αγιοκατάταξης
- 12** Ι.Μ. Μεξικού - Κολομβία
- 16** Ι.Μ. Μεξικού - Κούβα
- 20** Ι.Μ. Ναϊρόμπι
- 23** Ι.Μ. Σιγκαπούρης - Κ. Ιάβα
- 26** Ι.Μ. Σιγκαπούρης - Α. Ιάβα
- 27** Ι.Μ. Άκκρας
- 30** Ι.Μ. Αρούσας
- 33** Ι.Ε. Τολιάρας
- 37** Ι.Ε. Γκούλου
- 40** Ι.Ε. Τζούμπας
- 43** Αποστολή στην Γκάνα
- 47** Μαργαρίτης Διαμαντόπουλος

Μπορείτε να καταθέσετε την αγάπη σας για την Εξωτερική Ιεραποστολή, με τους παρακάτω τρόπους:

ALPHA BANK (CRBAGRAA)
GR93 0140 4050 4050 0200 2000 170

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ETHNGRAA)
GR06 0110 2560 0000 2564 8000 609

EUROBANK (ERBKGRAA)
GR24 0260 2060 0001 0010 1157 390

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (PIRBGRAA)
GR70 0172 2000 0052 0005 2141 068

PAYPAL στο [paypal.me/ierapostoles](https://www.paypal.me/ierapostoles)

Για όλες τις καταθέσεις εκδίδονται και αποστέλλονται θεωρημένες αποδείξεις.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Έτος ίδρυσης: 1963

Τιμήθηκε από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας

 Τεύχος 271 | Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2025

 Υπεύθυνος έκδοσης: Νόστης Ψαρράς
Οι συντάκτες ευθύνονται για τα κείμενά τους

 Το περιοδικό αποστέλλεται δωρεάν

 Εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες "Μέλισσα"

Ιδιοκτήτης

**Αδελφότητα Ορθοδόξου
Εξωτερικής Ιεραποστολής**

Μακένζυ Κινγκ 6, Πλατεία Αγίας Σοφίας
546 22 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

T. 2310 279910

www.ierapostoles.gr

office@ierapostoles.gr

Αναγνωρισμένο φιλανθρωπικό σωματείο

Πνευματικός ιδρυτής: Ο Άγιος Χρυσόστομος
Παπασαραντόπουλος († 1972)

Ιδρυτικός Πρόεδρος: † Παντελής Μπάγιας
Μέγας Ευεργέτης: † Παν. Παπαδημητράκοπουλος
Επίτιμος Πρόεδρος: Πατριάρχης Αλεξανδρείας και
πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος

Διοικητικό Συμβούλιο:

Χαράλαμπος Μεταλλίδης	Πρόεδρος
Νόστης Ψαρράς	Αντιπρόεδρος
Κων/νος Β. Μεταλλίδης	Γ. Γραμματέας
Ζηνόβιος Ιατρού	Ταμίας
Ευαγγελία Τραϊκούδη	Μέλος
Δημήτριος Σωτήρης	Μέλος
Εμμανουήλ Καρακούσης	Μέλος
Απόστολος Ροκάς	Μέλος
Χριστίνα Παυλίδου	Μέλος

Αναφορές δημιουργών

Adobe Stock

12 Daoui 16 Aleksandar Todorovic 20 maggymeyer
27 Dave 30 delbars 37 Pierre-Yves Babelon
40 YiannisMantas

Άγια Χριστογέννη 2025

Ευχόμαστε η Χάρις του γεννηθέντος Χριστού μας
να επισκιάζει εσάς και τα έθνη το νέο έτος 2026

Άγιος Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος

**«Η δύναμής μου
εν ασθενεία τελειούται»**

Πόσο αντιφατικό φαίνεται στον βίο και τη διαδρομή του Αγίου Χρυσοστόμου του Ιεραποστόλου η δύναμη του Θεού να φανερώνεται μέσα από την αδυναμία του ανθρώπου! Και πόσο αληθινή ήταν όμως η αντίφαση αυτή. Ένας άνθρωπος με πολλές σωματικές αδυναμίες έγινε δοχείο της χάριτος, παράδειγμα και απόδειξη ότι «όπου Θεός βούλεται νικάται φύσεως τάξις».

Πόσο χάρηκα όταν σήκωσα το τηλέφωνο και άκουσα από την άλλη μεριά του καλωδίου τον Μακαριώτατο Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας να μου αναγγέλλει: «Χαρά-λαμπε, ήρθε η ώρα να κατατάξουμε στον κατάλογο των Αγίων τον γέροντα Χρυσόστομο! Από εδώ και πέρα

δε θα τον λέμε γέροντα, αλλά Άγιο γέροντα Χρυσόστομο, Ιεραπόστολο της Αφρικής».

Για τα μέλη της Αδελφότητας ο παπα-Χρυσόστομος υπήρχε πάντα στη συνείδηση όλων ως Άγιος. Για τους ιθαγενείς ήταν η λαμπάδα της ελπίδας που δεν έσβησε ποτέ, ήταν ο «Μουζέ», ο γέροντάς τους, ο πατέρας τους και ο προστάτης τους! Παρά τις σωματικές του αδυναμίες, μοιράστηκε μαζί τους τον πόνο, τις θλίψεις και τα βάσανα της καθημερινής τους βιοπάλης.

Το ταξίδι στην Αλεξάνδρεια

Με αυτές τις σκέψεις ξεκινήσαμε 18 άτομα, μέλη της Αδελφότητας, με το κάλεσμα του Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, να βρεθούμε στην Αρχιερατική Θεία

Λειτουργία της αγιοκατάταξης του Γέροντα Χρυσοστόμου. Ξεκινήσαμε για τη μεγάλη πόλη του Αλέξανδρου.

Βαθιές ρίζες μας ενώνουν με την ιστορία της και τον πολιτισμό της, με την πολύχρονη παρουσία των Ελλήνων Μακεδόνων που τη γέννησαν. Μας ενώνει η ιεραποστολική Εκκλησία του Αγίου και ένδοξου Ευαγγελιστού Μάρκου. Μας ενώνει η κοινή πορεία, ο κοινός αγώνας του ευαγγελισμού των ιθαγενών. Μας ενώνει ο μεγάλος πνευματικός πλούτος των Πατέρων της Αλεξανδρινής Εκκλησίας και ο κοινός ιεραποστολικός αγώνας προς πάντα τα έθνη.

Χαρμόсуна κτύπησαν οι καμπάνες του Αγίου Σάββα, μας καλούσαν στη χαρά της Θείας Μυσταγωγίας, στη χαρά της Ανάστασης,

στο χορό των Αγίων!

Με πόση αγάπη μάς δέχτηκε ο πατέρας Γερμανός, Μητροπολίτης Ταμιάθεως, στον προαύλιο χώρο της Πατριαρχικής Ιεράς Μονής Αγίου Σάββα του Ηγιασμένου Αλεξανδρείας. Τι σπουδαίο ρόλο έπαιξε ως καταφύγιο προσευχής και λατρείας για τον Ελληνισμό της Ανατολής! Πόσους αιχμάλωτους ελευθέρωσε στα χρόνια της δουλείας, πληρώνοντας την εξαγορά τους από τα σκλαβοπάζαρα της Αιγύπτου.

«Τις Θεός μέγας ως ο Θεός ημών» ακούγεται από τα στόματα όλων των πιστών, κληρικών και λαϊκών! Συναρπάζεσαι όταν ακούς τον Θείο Παύλο στην προς Κορινθίους πρώτη επιστολή να λέει: «θέατρον εγενήθημεν τω κόσμω, και αγγέλοις και ανθρώποις».

**Θεμελίωση ναού από τον Άγιο Χρυσόστομο
Παρών νεαρός ο Μητροπολίτης Αμφιλόκης (Τσούκος)**

Ο ιεραποστολικός αγώνας

Πολύπλευρη και πολυσύνθετη φαίνεται στον ιεραπόστολο που ξεκινάει την Ιεραποστολή με τη Χάρη του Θεού και την ευχή του πνευματικού του, η αποστολή αυτή ως ένα ταξίδι: να μεταδώσει, να διδάξει και να κηρύξει τον Λόγο, να δώσει ελπίδα με την Ανάσταση του Χριστού στις ψυχές των πιστών.

Ξαφνικά βρίσκεται σε άλλες χώρες, με άλλους ανθρώπους, άλλα δένδρα και φυτά, άλλες συνήθειες, άλλα έθιμα, άλλη κουλτούρα. Με τα δύο φτερά της αγάπης και της πίστης προσπαθεί να πετάξει, να βοηθήσει κάθε άνθρωπο που έχει ανάγκη βοήθειας, κάθε άνθρωπο που περιμένει από τη μητέρα Εκκλησία!

Και πόση χαρά νιώθει όταν αποκτήσει τον πρώτο ιερέα, τους πρώτους συνεργάτες του. Όταν κτίζεται ο πρώτος Ναός με ξερόκλαδα και

λάσπη, όταν κάνει τις πρώτες βαπτίσεις στις λίμνες και στα ποτάμια, όταν τελεί τους πρώτους γάμους. Και πόσο χαίρεται για την ευλογία που του δίνει ο Θεός να αυξάνει και να μεγαλώνει το έργο της προσφοράς και της θυσίας στον ταλαιπωρημένο Λαό του Θεού.

Μαζί με τις χαρές όμως έρχονται και οι λύπες και οι πειρασμοί, οι δυσκολίες που καλείται να προσπεράσει. Ωστόσο, με τα προβλήματα δίνει ο Θεός και τη Χάρη και το κουράγιο και την υπομονή να ξεπεραστούν οι δυσκολίες.

Ο ιεραπόστολος χαίρεται όταν βλέπει τον ιερέα του να διακόπτει με λυγμούς τη Θεία Λειτουργία και με κλάματα να σταυρώνει την άρρωστη που πάσχει και με την ευχή και την προσευχή να βγάζει τα δαιμόνια και να κάνει θαύματα! Τότε με μια φωνή όλοι οι πιστοί φωνάζουν: «Είη

το όνομα του Κυρίου ευλογημένο εις τους αιώνες των αιώνων»...

Το μήνυμα του Πατριάρχη

Ακούστηκε και πάλι η φωνή του Πατριάρχη να λέει: «Ο Γέρων Χρυσόστομος πόνεσε, διώχθηκε, τράβηξε πολλά... Εσείς τα μέλη της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής τού δώσατε αγάπη, του δώσατε στέγη, του δώσατε φαγητό για τα παιδιά του! Καμαρώστε πόσοι Επίσκοποι Αφρικανοί βρίσκονται εδώ μαζί μας. Από δω και πέρα θα λέμε: ο Άγιος Χρυσόστομος ο Ιεραπόστολος της Αφρικής! Το έργο συνεχίζεται και εγώ σε λίγο θα βρίσκομαι και πάλι στην αγαπημένη μου Αφρική. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Αδελφότητα, σε όλους σας, γιατί δεν μας λησμονείτε. Φτωχό το Πατριαρχείο αλλά πλούσια η καρδιά μας! Γι' αυτό σας προσφέρω και σας τιμώ

με τη διάκριση του Πατριαρχείου ως «μυροφόρες της αγάπης του Χριστού» για τη διακονία σας στο χώρο της Ιεραποστολής! Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος».

Τότε όλοι οι Αρχιερείς και οι ιερείς, κλήρος και λαός έψαλαν το «Είδομεν το φως το αληθινόν»!

Από το περίσσειμα της καρδιάς και από τον πλούτο των συναισθημάτων, όλα τα μέλη της Αδελφότητας στηρίζουν το έργο αυτό! Είναι έργο που στηρίζει εδώ και πολλά χρόνια ανθρώπους που πρέπει να μείνουν στον τόπο τους, να μορφωθούν, να μοιραστούν και να προσφέρουν αυτό που πήραν από την Ορθόδοξη Ελληνική Ιεραποστολή: την αγάπη, την πίστη και την ελπίδα στο Θεό και στον άνθρωπο.

Χαράλαμπος Μεταλλίδης

Πρόεδρος Δ.Σ.

Ο Άγιος Χρυσόστομος με τον π. Γεώργιο Gathuna

Η Εισήγηση για την Αγιοκατάταξη του Αγίου Χρυσόστομου Παπασαραντοπούλου

**Του Μητροπολίτη Κινσάσας κ. Θεοδοσίου
στην Ιερά Σύνοδο του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας**

Ὁ ἁγιασμένος γέροντας, καὶ μέγας ἱεραπόστολος ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος ἀκολούθησε τὸν δρόμο τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, μετέβη στὴν κατὰ Ἀφρικὴ Ἐκκλησία, καὶ ἐκεῖ μὲ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἔγινε φωτιστὴς τῶν ἀγνῶν ψυχῶν τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν. Δὲν τὸν ἀποθάρρυνε ἡ σκέψη ὅτι εἶναι μόνος. Τὸν ἐνέπνευσε ὁ λόγος τοῦ Ἱεροῦ Χρυσόστομου «ἀρκεῖ εἰς ἄνθρωπος ζήλω πεπυρωμένος ὁλόκληρον διορθώσασθαι δῆμον» (PG 49,349). Παρὰ τὶς δυσκολίες ποὺ συναντοῦσε ἡ πορεία του ἦταν σταθερὴ καὶ τὸ ἱεραποστολικό του φρόνημα ἄκαμπτο, διότι βίωνε

τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ σὲ κάθε του βῆμα. Ἄλλωστε ὅλη του τὴ ζωὴ τὴν θεμελίωσε εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶπε: «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδὲν» (Ἰωάν. 15,5)

Ὁ π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος γεννήθηκε τὸ 1903 στὸ γραφικὸ χωριὸ Βασιλίτσιον τῆς ἐπαρχίας Πυλίας τοῦ Νομοῦ Μεσσηνίας. Ὁ πατέρας του ὀνομαζόταν Θεόδωρος καὶ καταγόταν ἀπὸ τὸ χωριὸ Ροῖνὸ τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἦταν κτηνοτρόφος. Ἡ πρώτη σύζυγός του ἀπέθανε νεαρὰ καὶ ἀναγκάστηκε νὰ ἔλθει σὲ δεύτερο γάμο μετὰ τῆς Σταυρούλας Τρυγουρέα μετὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε τρία τέ-

κνα, τὸν Βασίλειο, τὴν Παναγιώτα καὶ τὸν Χρῖστο (αὐτὸ ἦταν τὸ κοσμικὸ ὄνομα τοῦ π. Χρυσόστομου). Ὁ π. Χρυσόστομος σὲ μικρὴ ἡλικία μένει ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα καὶ ἡ μητέρα του μόνη της μὲ τρία παιδιὰ.

Τὴν προστασία τῆς οἰκογενείας ἀναλαμβάνει ὁ μεγαλύτερος γιὸς τῆς χήρας Σταυρούλας, ὁ ὁποῖος, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπίσει τὶς οἰκονομικὲς ἀνάγκες καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνει ὑπόψιν τοῦ τὶς ἄριστες γραμματικὲς ἐπιδόσεις τοῦ μικροῦ Χρίστου ποὺ τότε φοιτοῦσε στὴ Γ' τάξη τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, τὸν ἀποσύρει καὶ τοῦ ἀναθέτει νὰ βόσκει τὰ πρόβατα. Ὁ μικρὸς Χρῖστος διαμαρτύρεται, ἐπεὶ φλεγόταν ἡ ψυχὴ του γιὰ μάθηση ἀλλὰ ὁ ἀδελφός του παρέμενε ἀνένδοτος. Ἡ φιλομάθειά του τὸν ἀνάγκασε στὸν ποιμενικὸ του σάκκο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ λιτὸ φαγητό του, νὰ βρίσκει κανεὶς βιβλία, περιοδικὰ, ἐφημερίδες, τὰ ὁποῖα μελετοῦσε μὲ πάθος. Ἐπεὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ παραμελεῖται ἡ ἐργασία γιὰ τὸ κοπάδι καὶ τὰ πρόβατα νὰ προκαλοῦν ζημιές, ὁ ἀδελφός του τὸν τιμωροῦσε συχνά. Αὐτὸς ὅμως, ἰδιαίτερα τὶς νυχτερινὲς ὥρες κάτω ἀπὸ τὸ θαμπὸ φῶς τοῦ λυχναριοῦ καὶ μέσα στὴν ἀπόλυτη ἡσυχία τῆς νύκτας, ἐπεδίετο στὴν μελέτη. Ὅλοι θαύμαζαν τὴν ἰσχυρὰ μνήμη, τὶς πολὺπλευρες γνώσεις καὶ τὶς εὐστοχες ἀπαντήσεις του.

Σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν ἐγκαταλείπει τὸ κοπάδι, καὶ κρυφὰ ἐγκαθίσταται στὸ μοναστήρι τῆς Κορώνης γιὰ ἀπερίσπαστη προσευχὴ καὶ μελέτη. Ἡ οἰκογένεια ποὺ πληροφορήθηκε τὸν νέο τρόπο διαμονῆς τοῦ νεαροῦ Χρίστου, τὸν πίεζε νὰ ἐπιστρέψει στὸ σπίτι καὶ ἐκεῖνος προκειμένου νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὶς συνεχόμενες πιέσεις, ἀναγκάζεται νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ μοναστήρι τῆς Κορώνης καὶ νὰ ἐγκατασταθεῖ στὸ φημισμένο μοναστήρι τοῦ Παναγουλᾶκη. Τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ ὁ νεαρὸς Χρῖστος προέκοπτε στὴν ἄσκηση, στὴν προσευχή, στὴν ἀγρυπνία, στὴν μελέτη, στὴν ὑπακοή καὶ σὲ ὅλες τὶς ἀρετές.

Ἦλθε ἡ ὥρα ποὺ ἐκλήθη νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Πατρίδα ὡς στρατιώτης. Ἐκεῖ ὅλοι ἔβλεπαν ἕναν διαφορετικὸ στρατιώτη, συνετό, ἡσυχό, ὑπάκουο, προσεκτικὸ σὲ κάθε του κίνηση, στρατιώτης ποὺ ἀναζητοῦσε χρόνο καὶ γιὰ τὴν προσευχή. Ὁ χρόνος κύλησε καὶ ὁ Χρῖστος ἀπολύθηκε ἀπὸ τὸν στρατὸ καὶ ἐπανερχεταὶ στὴν Μονὴ Παναγουλᾶκη, ὅπου ἀρχίζει μὲ περισσότερο ζῆλο τὴν ἄσκηση καὶ τὴν αὐτομόρφωσή του. Ὁ νεαρὸς Χρῖστος καλεῖται ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Μεσσηνίας Μελέτιο νὰ γίνῃ μοναχὸς καὶ νὰ χειροτονηθεῖ κληρικός. Τὴν 4η Μαΐου τοῦ ἔτους 1926 χειροτονεῖται Διάκονος καὶ ἐν συνέχειᾳ πρεσβύτερος μὲ τὸ ὄνομα Χρυσόστομος. Διορίζεται ἡγού-

μενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γαρδικίου ὅπου πῆρε μαζί του καὶ τὴν μητέρα του νὰ τὸν περιποιεῖται τὴν ὁποία καὶ ἔκλειρε μοναχὴ μὲ τὸ ὄνομα Σεβαστιανή.

Μεταβαίνει καὶ στὰ χωριά Βρωμοβρύση καὶ Λυκότραφον ὡς προσωρινὸς ἐφημέριος, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς εἶχαν κατακλυσθεῖ ἀπὸ πολλοὺς χιλιαστὲς καὶ ὁ π. Χρυσόστομος ξεκινάει ἕναν μεγάλο ἀγῶνα ἀφενὸς νὰ φέρει σὲ μετάνοια αὐτοὺς ποὺ εἶχαν γίνεи χιλιαστὲς ἀλλὰ καὶ νὰ προστατεύσει τοὺς ὑπολοίπους χωριανούς. Ὁ π. Χρυσόστομος ἄνοιξε κατ' αὐτῶν τὸ πῦρ τῶν γνώσεών του καὶ κατέκαυσε-κατέρριψε κάθε ἰσχυρισμὸ τῶν χιλιαστῶν, οἱ ὁποῖοι ταπεινωμένοι τράπηκαν σὲ φυγή.

Ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Γαρδικίου κατόπιν δικῆς του ἐπιθυμίας μεταβαίνει στὴν Μονὴ Χρυσοκελλαριᾶς ἀναλαμβάνοντας νὰ ἐξυπηρετεῖ καὶ τὰ πλησιέστερα χωριά. Ἀνέλαβε μάλιστα τὰ κατηχητικὰ τῶν παιδιῶν, τὰ ὅποια μάθαινε καὶ νὰ ψάλλουν τὰ γνωστὰ τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας. Ἐξομολογοῦσε μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ συγκαταβατικότητα τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς συμβούλευε νὰ κάμουν μόνο ὅ,τι διδάσκει τὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ π. Χρυσόστομος ἀργότερα πῆγε στὴν Ἀθήνα καὶ συγκεκριμένα

στὴν Μονὴ Πετράκη καὶ ἐνεγράφη ὡς ἀδελφὸς τῆς Μονῆς. Μέχρι τότε εἶχε πάρει μόνο τὸ ἀπολυτήριό του Δημοτικοῦ Σχολείου μὲ ἐξετάσεις, χωρὶς νὰ φοιτήσῃ στὸ σχολεῖο, διότι εἶχε ἄριστη αὐτομόρφωση. Ἦταν ἀφιλοχρήματος, δίδασκε πῶς ἡ ἀκτημοσύνη εἶναι χαρὰ καὶ ἐλευθερία, πράγμα τὸ ὁποῖο ἐφάρμοσε ὁ ἴδιος δίδοντας τὸ δικό του μερίδιο ἀπὸ τὴν πατρικὴ του περιουσία στὴν φτωχότερη ἀδελφὴ του Παναγιώτα.

Οἱ θεολογικὲς του γνώσεις, ἂν καὶ δὲν εἶχε σπουδάσει ἀκόμα τὴν Θεολογικὴ ἐπιστήμη, ἦταν τέτοια ποὺ κατατρόπωνε πολλοὺς αἰρετικούς. Κάποιος συγχωριανὸς του ποὺ νοσηλευόταν σὲ νοσοκομεῖο τῶν Ἀθηνῶν πληροφόρησε τὸν π. Χρυσόστομο, γιὰ τὴν καθημερινὴ ἐνόχληση ἀπὸ κάποιον Ἑβραῖο ποὺ ἐπισκεπτόταν τοὺς θαλάμους καὶ ἔκανε ἀντιχριστιανικὰ κηρύγματα προκαλώντας σύγχυση στοὺς ἀνθρώπους. Ὁ π. Χρυσόστομος ἀμέσως ἐπισκέφθηκε τὸ νοσοκομεῖο καὶ τόνωσε τὴν πίστη τῶν ἀσθενῶν, διότι μὲ τὶς θεολογικὲς του γνώσεις ἀνέτρεψε τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ἑβραίου, ὁ ὁποῖος καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὸ νοσηλευτικὸ ἴδρυμα.

Τὴν περίοδο τῆς κατοχῆς ὑπηρετεῖ στὴν Ἑδεσσα ὡς Πρωτοσύγκελλος. Στὰ δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια τῆς Ἑλλάδος ὁ π. Χρυσόστομος προσφέρει μεγάλες ὑπηρεσίες στὸν δοκιμαζόμενο λαό. Μὲ θυσία διδάσκει, νοθετεῖ, ἐξομολογεῖ, παρηγορεῖ, ἐμψυχώνει, στηρίζει τοὺς χριστιανούς ποὺ κινδυνεύουν νὰ καμφοῦν ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ π. Χρυσόστομος, προικίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ πολλὰ χαρίσματα καὶ μεταξὺ αὐτῶν μὲ τὸ χάρισμα τὸ προορατικό. Ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Κινσάσας κυρὸς Νικηφόρος ποὺ συνδεόταν στενὰ τόσο ἡ οἰκογένειά του ὅσο καὶ ὁ ἴδιος προσωπικά, ἔλεγε τὸ ἐξῆς περιστατικό: Ὅταν ὁ μακαριστὸς Νικηφόρος στὴ νηπιακὴ ἡλικία ἦταν συνεχῶς ἄρρωστος, οἱ γιατροὶ ἔλεγαν πῶς δὲν θὰ ζήσει. Κάποια μέρα ὁμως ἀρρώστησε καὶ πέθανε ἕνα ἀδελφάκι του τελείως ξαφνικά. Ὁ πατέρας του πῆγε καὶ ἐπισκέφθηκε τὸν π. Χρυσόστομο, τὸν βρῆκε στὸν κῆπο νὰ σκαλίζει. Ὁ πατέρας ἄρχισε νὰ κλαίει γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ παιδιοῦ του. « Πατέρα Χρυσόστομε, γιατί ὁ Θεὸς μοῦ πῆρε τὸ ὑγιὲς παιδί καὶ ὄχι τὸ ἄρρωστο, τὸν Γιώργο;» (δηλαδὴ τὸν π. Νικηφόρο). «Παῖδί μου, τοῦ λέει ὁ π. Χρυσόστομος, ὁ Θεὸς τὸν ἄφησε τὸν Γιώργο γιατί θὰ σώζει πολλὰς ψυχὰς στὸν κόσμον».

(Συνεχίζεται)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΞΙΚΟΥ
Ιεραποστολικό Κλημάτιο Κολομβίας

Το κόσμημα του Αγίου Αθανασίου

Πώς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πώς δὲ πιστεύουσιν οὐδ' οὐκ ἤκουσαν; Πώς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος; Πώς δὲ κηρύξουσιν ἂν μὴ ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται· ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ (Προς Ρωμαίους 10, 14-15).

Πώς λοιπὸν θὰ ἐπικαλεσθοῦν ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐπίστεψαν; Καὶ πώς θὰ πιστέψουν εἰς ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἤκουσαν; Καὶ πώς θὰ ἀκούσουν χωρὶς νὰ κηρύττῃ κάποιος; Καὶ πώς θὰ κηρύξουν ἂν δὲν ἀποσταλοῦν; Καθὼς εἶναι γραμμένον: πόσον ὠραῖοι εἶναι οἱ πόδες ἐκείνων ποὺ κηρύττουν τὸ χαρμόσυνον ἄγγελμα.

Υπάρχει μεγάλη διαφορὰ με-

ταξύ της απλῆς στοματικῆς ομολογίας πίστεως καὶ της Ορθοδοξίας που γίνεται ορθοπραξία. Ἡ πρώτη εἶναι παθητικὴ, ἐνῶ ἡ δεύτερη εἶναι ενεργητικὴ καὶ δὲν ἀναπαύεται. Ἐπιθυμεί τὴ σωτηρία καὶ τὴ θέωση ὄχι μόνο γιὰ τὸν εαυτό της ἀλλὰ γιὰ κάθε ἄνθρωπο, λαὸ ἢ ἔθνος, υπερβαίνοντας κάθε εἶδους σύνορα ἢ διάκριση. Μία πίστη που παραμένει μόνο στα λόγια ἢ περιορίζεται σε εθνικιστικὲς κοινότητες εἶναι ἐγωιστικὴ καὶ ἐπομένως μὴ ορθόδοξη. Τὸ σαφέστερο χαρακτηριστικὸ τῆς Ορθοδοξίας εἶναι ἀκριβῶς ἡ ορθοπραξία, ἡ οποία, ὅπως καὶ ὁ ἐλληνορθόδοξος χριστιανισμός, ἔχει ἐμπλουτίσει τὸν κόσμον πραγματοποιώντας τὴ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου που μας υπενθυμί-

ζει: Ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. (Προς Γαλάτας 5, 5-6)

Πέρασαν αἰῶνες πρὶν ἀνοίξουν οἱ πόρτες τῆς Ορθόδοξης Ἐκκλησίας στους πολίτες τῶν ἐθνῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικής. Αυτό ἀρχισε τὴν ἡμέρα που τὸ Οικουμενικὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως μας ἀγκάλιασε με θερμὴ ἀγάπη καὶ με μὴ μοναδική φροντίδα. Μας ἐπέτρεψε νὰ ἐρθοῦμε σὲ ἐπαφή με τὸν ορθόδοξο ἐλληνικὸν κόσμον που μας ἔχει θρέψει ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες μέχρι σήμερα, ἐπιτρέποντάς μας νὰ διαμορφωθοῦμε καὶ νὰ ἐμπλουτιστοῦμε σὲ μὴ διαδικασία ὠρίμαν-

σης στὴν πίστη. Αὐτὴ ἡ διαδικασία μας ἐπιτρέπει νὰ λέμε σήμερα ὅτι ἔχουμε δεῖ το Ἀληθινὸ Φῶς.

Ἡ ορθόδοξη κοινότητα τοῦ Cereté, στὴν Κόρδοβα τῆς Κολομβίας, ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ οἰκογένειες ἀπὸ τὶς κολομβιανὲς ἀκτὲς τῆς Καραϊβικῆς, στὴν περιοχή τοῦ Ἀτλαντικοῦ τῆς χώρας μας. Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ξεκίνησε αὐτὸ τὸ πνευματικὸ ταξίδι ὑπὸ τὴν ποιμαντικὴ, πνευματικὴ καὶ λειτουργικὴ καθοδήγηση τοῦ πατέρα Ραφαήλ Παντίγια. Χωρὶς ναὸ, με κατήχηση σὲ σπίτια, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος στὸ ἄλλο, ἡ κοινότητα ἀποτελοῦνταν κυρίως ἀπὸ παιδιὰ σὲ ἀγροτικὴ περιοχή τῆς πόλης. Ὅπως καὶ ἡ πρωτόγονη χριστιανικὴ κοινότητα, ἦταν υποβαθμισμένη λόγω τῆς

**Ὁ νέος Ἱερός Ναός τοῦ Αγίου Αθανασίου,
δωρεὰ τῆς Ἀδελφότητάς μας**

έλλειψης κατάλληλου χώρου για τη λειτουργική της ζωή. Οι πιστοί προσεύχονταν πάντα στον Θεό να τους χαρίσει έναν κατάλληλο τόπο για τη λειτουργική τους ζωή, και ο Θεός, που αγαπά τα παιδιά Του, μέσω της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, έδωσε την απάντησή Του.

Υπό την καθοδήγηση του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Μεξικού κ. Ιακώβου, με τη βοήθεια της Αδελφότητας και την υποστήριξη του κ. Αθανασίου Μαγγάνα, ξεκίνησε η κατασκευή του ναού της **Παναγίας Παντάνασσας και του Αγίου Αθανασίου**. Η Αδελφότητα αναζήτησε ευεργέτες για το έργο

αυτό και τους βρήκε. Οι ευεργέτες παρακαλούν να μην αναφερθούν ονομαστικά. Το έργο πραγματοποιήθηκε σε οικόπεδο που είχε αποκτηθεί εκ των προτέρων από την Ιερά Μητρόπολη μέσω της Περιφέρειάς της στην Κολομβία. Έτσι προέκυψε το έργο που σήμερα φέρνει πνευματική ευτυχία σε αυτούς τους ανθρώπους που, λόγω της δικής τους οικονομικής πραγματικότητας και επειδή ένα μεγάλο ποσοστό από αυτούς είναι παιδιά, δεν μπορούν να κατασκευάσουν μόνοι τους μια υποδομή αυτού του μεγέθους.

Αρχικά, το έργο είχε προγραμματιστεί για 50 τετραγωνικά μέτρα. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο αριθμός

των πιστών αυξάνεται, καθορίστηκε ότι θα έπρεπε να έχει μεγαλύτερες διαστάσεις. Ως εκ τούτου, ο ναός κτίστηκε σε περίπου 250 τετραγωνικά μέτρα. Ομοίως, το πρώτο σχέδιο είχε ορισμένα λατινικά χαρακτηριστικά, τα οποία θα μπορούσαν να προκαλέσουν σύγχυση. Θέλοντας επίσης να τιμήσει την ελληνική πατρίδα, αποφασίστηκε ότι το τελικό σχέδιο θα ήταν νησιώτικο.

Το γεγονός ότι η πλειοψηφία των πιστών είναι παιδιά δίνει σε αυτήν την Ενορία και κέντρο της Ορθοδοξίας ένα λαμπρό μέλλον. Ένα μέλλον όπου η πίστη εκφράζεται με την ελπίδα εκείνων που, γνωρίζοντας τον Χριστό, μπορούν

να τον κάνουν παρόν σε μια Δυτική κοινωνία που διψά για απαντήσεις όχι μόνο δογματικές, αλλά πάνω απ' όλα για εμπειρία και πνευματική ζωή. Όσοι θαύμασαν την αρχιτεκτονική, τα χρώματα και την εικονογραφία του ναού τον έχουν ανακηρύξει κόσμημα Θεού στην Κολομβιανή Καραϊβική.

Ευχαριστούμε τον Θεό, τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Ιάκωβο και όλους τους ευεργέτες για αυτό το υπέροχο έργο, το οποίο ενισχύει ιδιαίτερα την Ορθόδοξη πίστη στη χώρα μας, αποτελώντας ταυτόχρονα το παρόν και το μέλλον της Ορθοδοξίας στο έθνος μας.

† **Ο Ασσου Τιμόθεος**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΞΙΚΟΥ
Ιεραποστολικό Κλίμακιο Κούβας

Η αυγή της Ορθοδοξίας στην Καραϊβική

Η Καραϊβική αποτελεί σήμερα ένα από τα πιο απαιτητικά αλλά και πιο ελπιδοφόρα πεδία ιεραποστολής του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Σε μια έκταση που καλύπτει δεκάδες νησιά και χώρες, με συνολικό πληθυσμό που ξεπερνά τα 35 εκατομμύρια, η Ορθοδοξία σπέρνει σιγά-σιγά τους σπόρους της.

Κούβα: Η καρδιά της Ιεραποστολής

Στην Κούβα, νησί 11 εκατομμυρίων κατοίκων, έχουμε καταφέρει να δημιουργήσουμε πέντε ενορίες. Πέρα από τον Άγιο Νικόλαο στην Αβάνα, λειτουργούν ο Άγιος Γεώργιος στο Ραντσούελο, η Αγία Παρασκευή στο Χόλκιν, και ο Άγιος Γεώργιος ο Τροπαιοφόρος στο Βαράδερο. Έχουμε επίσης ένα μικρό

μοναστήρι του Αγίου Σπυρίδωνα. Οι αποστάσεις είναι τεράστιες – από τέσσερις έως δεκαέξι ώρες μεταξύ των ενοριών – και η έλλειψη συγκοινωνίας καθιστά το ποιμαντικό έργο ιδιαίτερα δύσκολο.

Η πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου Μιγκέλ Ντίας στον εορτασμό των 20 χρόνων από τη συνάντηση του Φιντέλ με τον Οικουμενικό Πατριάρχη έφερε νέο κύμα ενδιαφέροντος. Ο Πρόεδρος προσκύνησε το Ευαγγελάριο και άναψε κερί – σκηνή που είδαν εκατομμύρια Κουβανοί στην τηλεόραση. Το αποτέλεσμα; Νέες περιοχές ζητούν την Ορθοδοξία, ακόμη και στο απομακρυσμένο Isla de la Juventud.

Σήμερα έχουμε 3.600 βαφτισμένους Ορθοδόξους στην Κούβα,

αν και η οικονομική κρίση αναγκάζει πολλούς να μεταναστεύουν. Τρεις ιερείς και ένας ιεροδιάκονος υπηρετούν τις κοινότητες, που έχω χωρίσει σε τρεις αρχιερατικές περιφέρειες: ανατολική, δυτική και κέντρο.

Οι υπόλοιπες χώρες

Στα νησιά Κέυμαν (200.000 κάτοικοι), έχουμε 150 οικογένειες πανορθόδοξης κοινότητας. Η πίστη τους φάνηκε όταν κατά την πανδημία ένας Ρώσος ιερέας προσπάθησε να λειτουργήσει εκεί. Οι πιστοί αρνήθηκαν να τον αναγνωρίσουν χωρίς ευλογία από εμένα, δείχνοντας την αφοσίωσή τους στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Στην Αϊτή (11 εκατομμύρια κάτοικοι), ο πατέρας Βαρνάβας διευθύνει σχολείο 250 παιδιών και υπηρετεί 2.000 οικογένειες στο Pétion-Ville, παρά τον εμφύλιο πό-

λεμο που μαστίζει τη χώρα.

Στη Μαρτινίκα, ο αρχιμανδρίτης Λάζαρος έχει βαφτίσει 2.000 ντόπιους τα τελευταία χρόνια, αν και η έλλειψη μόνιμης στέγης δυσκολεύει τη δημιουργία σταθερών κοινοτήτων στη γαλλική αυτή αποικία.

Πρόσφατα ανοίξαμε ιεραποστολές στη Δομινικανή Δημοκρατία και στην Αρούμπα, ενώ στο Πουέρτο Ρίκο μια πρώην κοινότητα που έγιναν Ουνίτες εκδηλώνει επιθυμία επιστροφής στην Μητέρα Εκκλησία.

Οι προκλήσεις

Η πρώτη πρόκληση είναι η έλλειψη κληρικών. Με μόλις πέντε ιερείς για όλη την περιφέρεια, δεν μπορούμε να καλύψουμε όλες τις ανάγκες. Η δεύτερη πρόκληση είναι γλωσσική: χρειαζόμαστε κληρικούς που να γνωρίζουν ισπανικά, αγγλικά, γαλλικά και ολλανδέζικα. Για

**Ο Επίσκοπος Μυρίνης κ. Αθηνάγορας
σε ιεραποστολική περιοδεία στην Κούβα**

αυτό δεν έχω ακόμη γραμματέα περιφέρειας – πού να βρω πολύγλωσσο γραμματέα και πώς να τον πληρώσω;

Το οικονομικό βάρος είναι τεράστιο. Ο μισθός που λαμβάνω από μια Μητρόπολη της Ελλάδος (800 ευρώ) καλύπτει μόνο τους ιερείς. Για τα υπόλοιπα, στηριζόμαστε σε μια μικρή έκθεση εκκλησιαστικών ειδών στην Αβάνα – εικόνες, λιβάνι, κεριά, κομποσχοίνια – που αγοράζουν οι προσκυνητές.

Το κοινωνικό έργο

Η Ορθοδοξία στην Καραϊβική δεν περιορίζεται στη λατρεία. Στην Κούβα, η φιλόπτωχος λειτουργεί φαρμακείο που εξυπηρετεί ανθρώπους από όλη τη χώρα. Έχουμε 2-3 γιατρούς που έρχονται εβδομαδιαίως, προσφέροντας δωρεάν εξετάσεις. Όταν ένας γιατρός παίρνει 30 δολάρια το μήνα και ένα κιλό γάλα κοστίζει 8 δολλάρια, καταλαβαίνετε

γιατί χρειάζονται υποστήριξη.

Διοργανώνουμε συσσίτια για οικογένειες σε ακραίες καταστάσεις – πολλοί από αυτούς δεν είναι καν Ορθόδοξοι, αλλά βρίσκουν στην Εκκλησία την αγάπη που δεν βρίσκουν αλλού. Η φιλόπτωχος επισκέπτεται σπίτια, ελέγχει πραγματικές ανάγκες, και παρακολουθεί τους πιστούς που λείπουν από τις λειτουργίες.

Προσπαθώ επίσης να προστατεύσω τη νεολαία. Έχουμε δημιουργήσει εργασίες για 20 νέους που εργάζονται για την Εκκλησία, προκειμένου να μην εκτεθούν στην εκμετάλλευση από σεξουαλικούς τουρίστες που κατακλύζουν την Κούβα. Κάθε μισθός είναι βάρος, αλλά κάθε παιδί που προστατεύεται είναι νίκη.

Οι ανάγκες

Οι ανάγκες είναι τεράστιες. Πρώτον, τρόφιμα – στην Κούβα όλα είναι απρόσιτα. Δεύτερον, φάρμακα

– αντιβιοτικά, αντιπυρετικά, φάρμακα για διαβήτη, πίεση, χοληστερίνη, ό,τι μπορείτε να φανταστείτε. Τα νοσοκομεία είναι άδεια. Έχω αυτή τη στιγμή μια γυναίκα με καρκίνο που δεν μπορεί να κάνει χημειοθεραπεία επειδή δεν υπάρχουν υλικά.

Τρίτον, υλικά δόμησης – τούβλα, τσιμέντα, σίδερα. Πρέπει να τελειώσουμε τον Άγιο Γεώργιο, αλλά φοβόμαστε να αγοράσουμε υλικά γιατί μας πουλούν ψεύτικα προϊόντα. Και φυσικά, κεριά – ακόμη και το σπορέλαιο για τα καντήλια είναι πανάκριβο. Μόνο ένα καντήλι μπορούμε να κρατήσουμε αναμμένο σε κάθε εκκλησία.

Η ελπίδα μας

Πολλές φορές αναρωτιέμαι γιατί ο Θεός με επέλεξε εμένα – δεν έχω το χάρισμα να χτυπάω πόρτες ζητώντας βοήθεια, ντρέπομαι, στε-

νοχωριέμαι όταν μου λένε όχι. Αλλά πιστεύω ακράδαντα ότι το έργο δεν ανήκει σε εμάς – είναι του Κυρίου. Εγώ είμαι απλά ένας εκπρόσωπος Του που πηγαίνει όπου με στέλνει.

Στρέφομαι στον Άγιο Νικόλαο: «Το έργο είναι δικό σου – ο Πατριάρχης σε ονόμασε προστάτη της Κούβας». Και αμέσως μετά από δύο μέρες, ζω το θαύμα – έρχεται βοήθεια από εκεί που δεν το περίμενα.

Ο ίδιος ο Θεός ανοίγει τους δρόμους. Ποιος φανταζόταν την Αρούμπα; Ποιος περίμενε την επιστροφή των Ουνιτών του Πουέρτο Ρίκο; Είμαι βέβαιος ότι σιγά-σιγά, σε όλα τα νησιά της Καραϊβικής, η Ορθοδοξία θα δοξαστεί. Η αυγή έχει χαράξει – τώρα περιμένουμε τη μεσημβρία του ήλιου.

**† Ο Μυρίνης Αθηναγόρας
Βοηθός Επίσκοπος Καραϊβικής**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΑΪΡΟΜΠΙ

Κωδικός τσάντας 577

Περίεργος ο τίτλος. Πολλοί θα διερωτηθούν και, είμαι βέβαιος, θα προβληματισθούν. Ήθελα να τό γράψω αυτό τό κείμενο από καιρό. Δέν τά κατάφερα όμως. Θέλησε ο Θεός να τόν καλέσει κοντά Του και να τόν αναπαύσει.

Από χρόνια, ασχολείται μέ τήν έξωτερική ιεραποστολή. Έδωσε προτεραιότητα στό έργο του Εύαγγελισμού τών φυλών. Αφιέρωσε τόν έαυτό του και τή ζωή του στην ύπηρεσία τών άδικημένων και τών ταλαιπωρημένων αδελφών μας. Από μακριά, τούς αγάπησε και τούς έγκατέστησε μέσα στην καρδιά του, δίνοντάς τους μιά ξεχωριστή θέση.

Κάποτε, πρίν μερικά χρόνια βρέθηκα στην Αθήνα. Θέλησα να τόν επισκεφθώ, εκεί, στό κέντρο τής ιεραποστολής, όπου αφιέρωσε ο ίδιος τή ζωή του, για τούς ελάχιστους αδελφούς του. Ήμουν πολύ

νεώτερός του και αίσθανόμουν ένα βαθύ σεβασμό και εύγνωμοσύνη για ό,τι πρόσφερε για τήν Έκκλησία του Χριστού. Του έδωσε ο Θεός τό δώρο αυτό τής ταπεινώσεως, τής προσφορής, τής άδολης αγάπης και του ολοκληρωτικού δοσίματος για τούς άλλους.

Λοιπόν, εκεί ήμουν, μαζί του, μπροστά στό άκροατήριο τών συνεργατών και τών ανθρώπων που τόν βοηθούσαν, στην έκπληρωση αυτής τής άποστολής του. Ήταν άρκετή αυτή ή πρώτη και μοναδική συνάντηση. Φαίνεται είχε μιά προφητική διαίσθηση. Ήθελε να διατηρήσουμε τήν επικοινωνία μας αυτή.

Κάποτε, δύο πνευματικά του παιδιά και συνεργάτες του, στό έργο τής έξωτερικής ιεραποστολής, έφθασαν στή Ναϊρόμπι, για επαγγελματικούς λόγους. Δέ μέ γνώριζαν. Μοϋ τηλεφώνησαν και

συναντηθήκαμε, δίνοντάς μου τή συστατική έπιστολή του κι ένα δώρο, μιά μικρή βαλίτσα χρώματος καφέ μέ διάφορα δώρα. Ή χειρονομία του αυτή μέ συγκίνησε βαθύτατα και μ' ένίσχυσε. Από τότε, κατάλαβα, ακόμα περισσότερο, πόσο ο άνθρωπος αυτός ζούσε, βαθιά και δυναμικά, τό θέμα τής έξωτερικής ιεραποστολής.

Τό βαλιτσάκι αυτό, από τότε, έγινε ο άχώριστος σύντροφός μου, γιατί ήταν τόσο πρακτικό και βολικό που δέν τό άποχωρίζομουν σε καμμία από τίς ιεραποστολικές μου περιοδεΐες. Έκει, έβαζα τά άμφιά μου, τά προσωπικά μου αντικείμενα, σταυρούς και εικονίτσες. Κάθε φορά που τό άνοιγα και τό χρησιμοποιούσα, τό μετέφερα, μέ ιδιαίτερη φροντίδα, γιατί προερχόταν από κάποιον, ο όποιος είχε άντληφθει

τό μέγεθος και τό βάθος τής έξωτερικής ιεραποστολής, στά πρόθυρα του άλλου αιώνα.

Τό βαλιτσάκι αυτό, γνώριζε ο αείμνηστος Μητροπολίτης ότι θα μέ έξυπηρετούσε και θα μέ συνόδευε, σε όλα μου τά ταξίδια· έγινε ο μόνιμος σύντροφός μου. Από τά πολλά ταξίδια, κάποτε, κουράστηκε. Κάποια φορά, που έτοιμαζόμουν να ταξιδέψω, ενώ τό είχα έτοιμάσει για τό ταξίδι, κόπηκε τό χερούλι του. Ή άμεσή μου αντίδραση ήταν να τό άδειάσω και να πάρω κάποιο άλλο. Ο Ιεροσπουδαστής όμως, υποδιάκονός μου, πού, πάντοτε, μέ συνοδεύει στίς Ιεραποστολικές μου έξορμήσεις, γνωρίζοντας τό ιστορικό του, άντέδρασε άρνητικά, λέγοντάς μου: «Αυτό τό βαλιτσάκι, όλα αυτά τά χρόνια που σās συνοδεύεω, δέν τό άποχωριστήκατε, ξέρω

ὅτι θά λυπηθεῖτε, ἂν τό ἀποχωριστεῖτε τώρα. Ἀναλαμβάνω, λοιπόν, νά τό μεταφέρω κι ἄς τοῦ λείπει τό χερούλι». Ἔτσι, κουτσουρεμένο, δέν τό ἀποχωριστήκαμε, στήν Ἱεραποστολική μας αὐτή περιοδεία, τούλάχιστον. Καί, ὅπως μοῦ εἶπε ὁ Ἱεροσπουδαστής, τό βαλιτσάκι εἶχε ἱστορική σημασία, ἀλλά, ἂν τό ἀφήναμε, ἴσως, χάναμε τήν εὐλογία καί τήν εὐχή τοῦ Γέροντα.

Κάθε φορά πού μεταφέρω τό βαλιτσάκι αὐτό καί χρησιμοποιοῦν τόν κωδικό πού μοῦ ὑπέδειξε, ἐνθυμοῦμαι τή μεγάλη προσφορά του πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας, πού τόσο πολύ ἀγάπησε καί θέλησε νά τοὺς προσφέρει λίγη χαρά καί ἐλπίδα καί πού, μέ τό παράδειγμά του, φωτίζει ὅλους ἐμᾶς τοὺς ἐργαζομένους, γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς ἐντολῆς τοῦ

Κυρίου: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη».

Ὁ ἀναφερόμενος δέν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τόν Ἀείμνηστο Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνο. Ἄς ἔχουμε τήν εὐχή του.

Ἡ Εκκλησία τοῦ Χριστοῦ μας, σπανίως, συναντᾷ τέτοιους Ἱεράρχες, ἀφοσιωμένους καί δοσμένους στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μέ ταπεινό φρόνημα, μέ σύνεση καί σοφία, κράτησε τόν ἑαυτό του δεμένο μέ τό ἔργο τό Ἱεραποστολικό τῆς Ἐκκλησίας μας. Τό πέρασμά του, ἀπό τό χῶρο τῆς Ἱεραποστολῆς θά δίνει στοὺς νεώτερους ἓνα δυνατὸ ἔναυσμα, γιά περισσότερον ἀγῶνα, διὰ ἀρκῆ αὐτοθυσία καί ὑποδειγματικὸ πρότυπο ἀνθρώπου ἀντοχῆς, πνευματικῆς ἀνοχῆς καί καταλλαγῆς.

† **Ο Ναῖρόμπι Μακάριος**

**Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος
με τους Ορθοδόξους της φυλῆς Τουρκάνα**

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ
Ἱεραποστολικὸ κλιμάκιο Κεντρικῆς Ιάβας**

Ἡ ανακαίνιση τοῦ Ἁγίου Φανουρίου

Ἀγαπητοὶ φίλοι τῆς Ἱεραποστολῆς,

Ἡ ανακαίνιση τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Φανουρίου στο Ἱεραποστολικὸ Κλιμάκιο Κεντρικῆς Ιάβας τῆς Ἰνδονησίας ἔχει προχωρήσει σημαντικά καὶ ἔχει ολοκληρωθεῖ κατὰ 75%. Το ἐσωτερικὸ τῆς ἐκκλησίας ἔχει πλέον ολοκληρωθεῖ.

Ἡ ἐκκλησία χτίστηκε σε οἰκὸπεδο πού μου χάρισε ὁ πατέρας μου, ὁ αείμνηστος Χαράλαμπος Γιόσο Σουμάρτο. Τὴν ανακαίνιση τὴν πραγματοποιήσαμε με οἰκονομικὴ βοήθεια ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα Ορθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, με ἴδια κεφάλαια καὶ με δωρεές ἀπὸ μέλη τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Φανουρίου.

Για τὴν ολοκλήρωση τοῦ ἔργου ἀπομένουν ὁ ἐξωνάρθηκας τῆς ἐκκλησίας, τὸ βαπτιστήριο, 250 κα-

θίσματα γιὰ τὴν ἐκκλησία, 3 δοχεῖα μπογιᾶς τῶν 75 κιλῶν τὸ καθένα καὶ ἡ πόρτα τῆς αὐλῆς. Δυστυχῶς, λόγω οἰκονομικῶν περιορισμῶν, δὲν μποροῦμε νὰ ολοκληρώσουμε τὸ ἔργο.

Ἡ ἐκκλησία αὐτὴ εἶναι τὸ πνευματικὸ κέντρο τῆς τοπικῆς ορθόδοξης κοινότητας καὶ ἡ ολοκλήρωσή της θὰ ἐπιτρέψει νὰ υποδεχθούμε περισσότερους πιστοὺς στὶς ἱερὲς ακολουθίες. Ζητοῦμε τὶς προσευχές καὶ τὴν υποστήριξή σας.

Ελπίζουμε νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴν ἐκκλησία τὸν Δεκέμβριο, ὥστε νὰ συμπέσει με τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν εορταστικὴ μας συγκέντρωση. Σχεδιάζουμε νὰ προσκαλέσουμε 225 άτομα.

π. Μεθόδιος Sri Gunarjo

Μια Αγιασμένη Πορεία στην Αφρική Ωδή στον Άγιο Χρυσόστομο Πάπασαραντόπουλο

Νοσταλγώντας ν' αγκαλιάσω τα κύματα
ξυπνημένης θάλασσας ανέμου εορτή
θαρρώ πώς ταξιδεύοντας ο νους αναπολεί
χρόνιους ανθισμένους λόγους σου ορθής πίστης.

I

Ένα ουράνιο τόξο άπειρων συναισθημάτων
οδήγησαν τα σεπτά βήματα σου στην Αφρική.
Ο θαρραλέος ερχομός ανέτειλε την ρόδινη ελπίδα
από σκιερόπλαστο όνειρο αφέγγαρης νύχτας,
αλλά και η σιωπή δεν άντεξε να κρατά κρυφό μυστικό λήθης
την φυλακισμένη αριστεία ανδραγαθία.
Έλθες αυτή την πρώτη ημέρα μουσκεμένος πνευματικό ιδρώτα
μ' ένα καλαθάκι με σπόρους φυτεμένης γνώσης.
Έλθες στις χλωμές ημέρες τυλιγμένος εθελοντικά δέσμιο πόνο
μ' ένα λυπηρό κέλυφος ψυχικής συμπόνιας.
Έλθες στις σταλαγμένες ημέρες ζυμωμένος αμόλυντη αγάπη
μ' ένα λουλουδάκι βλασταρωμένης στοργής.
Τώρα βλέπεις στις σκαλισμένες από αλέτρι μνήμες
τα δάκρυα –δάκρυα μαραμένων επιθανάτιων παιδιών
να κυλούν στις ραγισμένες φλέβες ποταμών
στο ιδρωμένο μέτωπο της ιστορικής αλήθειας.
Εδώ στην ομορφογέννητη μαρτυρική γη της Ουγκάντας
η ζωή και ο θάνατος παίζουν μαζί ποιος θα κερδίσει τον αυριανό ήλιο.
Ο απέριττος οραματισμός σου κοινωνικής χριστιανοσύνης
ενός αμάραντου ονείρου ειρηνικής συνύπαρξης...
Να έλθουν ηλιόποτες καλεσμένες ημέρες!
Να μεθύσουν στην αυλή καρδιακής χαράς!
Ν' αγγίξουν από τον πάγο τη λησμονημένη θαλπωρή!

II

Αυτή την ξεφλουδισμένη εποχή αποικιοκρατίας
η δικαιοσύνη ζύγισε το βάρος της λευκής υπεροψίας.
Σ' αυτή την υπεροπτική αλαζονεία νιώθεις αγκάθινη ιδιοτέλεια.
Σ' αυτή την αδικία αισθάνεσαι πληγή ρέουσας θλίψης.
Ο μέγας άρχοντας των προ αιώνων Πατέρας μας
σε θεοδώρισε πνευματικές ακτίδες λαμπροφόρου φωτός
να τις μεταλαμπαδεύσεις στους αγνογεννημένους λαούς...
Αυτή η θεάρεστη ευλογία οδηγεί προς την αγιοσύνη.
Τώρα στην ανηφορική πορεία ιεραποστολικού αγώνα
δωροπροσφέρεις γραπτό λόγο Ιερού Ευαγγελίου
στους αθλονικητές της Ορθόδοξης πίστης.
Μετά την πρώτη ευσυγκίνητη παρουσία στην Ουγκάντα
ακολούθησε η Κένυα αποστέλλοντας φλαμίγκος
να σε υποδεχθούν πετώντας στα σύνορα της αγάπης.
Όπως οι γλυπτότρεχες αντιλόπες αισθητικής αρμονίας
κρύβουν τα μικρά τους στις απέραντες σαβάνες,
έτσι κι εσύ πορεύοντας καλύπτεις σαγηνευτικές αρετές
στις σκαμμένες κρυψώνες ανθρώπινης ταπεινοφροσύνης.
Μια αγνόφωτη αυγή ο ερχομός σου στην υπέρχρωμη Τανζανία
ξεδίψασε από χιονόνερη καθάρια πηγή
κάτω από γιγάντια πόδια του όρους Κιλιμαντζάρο.
Εκεί η φυλή Μασάι αιχμαλωτίζει αισθήματα καρδιάς
όπως με τα ακόντια τους κυκλώνουν λιοντάρια.
Αυτές τις ανθόλαμπρες ημέρες υϊκής αγάπης
ζήλεψε η υστερόβουλη θύελλα να ριζώσεις στο Κονγκό.
Μήπως σε κάλεσαν οι θρυλικοί καταρράκτες Κονγκό
όπως και στις όχθες του η χαρμοσύνη ιθαγενών;
Τυμπάνων μηνύματα ακούστηκαν στην ξάγρυπνη ζούγκλα
να υποδεχθεί τον χριστοφόρο ήρωα θείας ιεραποστολής.
Ποταμοί-λίμνες αγιασμένα στις εόρτιες βαπτίσεις φυλών.
Μια ασθενής ημέρα δακρυσμένου ουρανού της 29ης Δεκεμβρίου
ήλθε αιώνια άμαξα να ανυψώσει την αγία ψυχή σου.
Νόστης Ψαρράς

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ
Ιεραποστολικό κλιμάκιο Ανατολικής Ιάβας

Εκκληση από την Ανατολή

Αγαπητοί φίλοι της Ιεραποστολής,
Επιτρέψτε μου να σας γράψω σχετικά με το έργο της εκκλησίας μας εδώ στην Ανατολική Ιάβα της Ινδονησίας. Προς δόξα Κυρίου, όλα προχωρούν ομαλά και όμορφα.

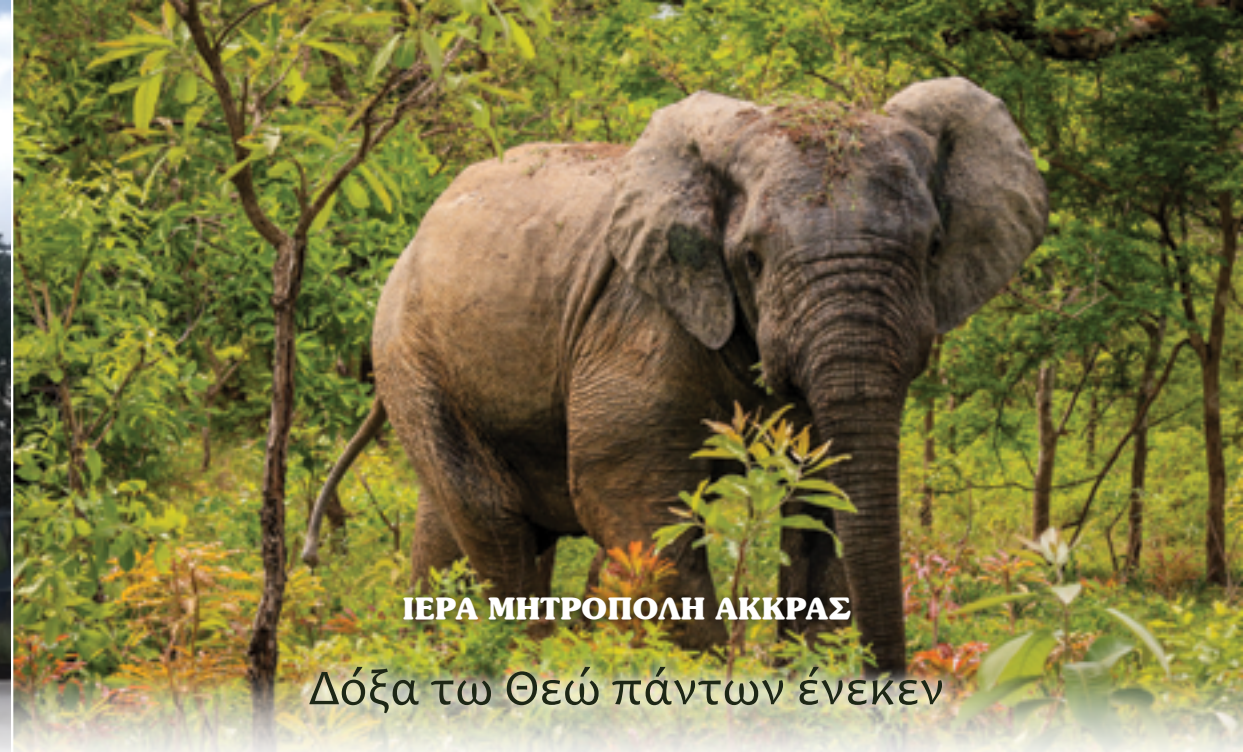
Φέτος εργαστήκαμε για να επισκευάσουμε τους τοίχους του περιβόλου της εκκλησίας μας που κινδύνευσαν να καταρρεύσουν λόγω σεισμού, και Δόξα τω Θεώ όλα πήγαν καλά. Το επόμενο έργο που σχεδιάζουμε είναι η κατασκευή στέγαστρου στο προαύλιο της εκκλησίας μας. Το εξωτερικό στέγαστρο αυτό θα προστατεύσει τους πιστούς που έρχονται στις ακολουθίες, ιδιαίτερα τους ηλικιωμένους και τις οικογένειες με μικρά παιδιά. Η ενορία μας μεγαλώνει συνεχώς και χρειαζόμα-

στε καλύτερες υποδομές για να εξυπηρετήσουμε τους πιστούς μας.

Σύμφωνα με τον εργολάβο, το συνολικό κόστος του έργου ανέρχεται σε 80.000.000 ρουπίες, δηλαδή 4.200 ευρώ. Το έργο αυτό είναι πολύ αναγκαίο διότι το κλίμα εδώ είναι πολύ δύσκολο. Η ζέστη είναι αφόρητη και όταν βρέχει είναι ακόμα χειρότερα. Πολλοί πιστοί δυσκολεύονται να έρθουν στην εκκλησία λόγω των καιρικών συνθηκών. Με την ολοκλήρωση του έργου θα μπορούσαμε να υποδεχόμαστε περισσότερους πιστούς με ασφάλεια και αξιοπρέπεια.

Σας παρακαλώ, αδελφοί μου, να μας βοηθήσετε. Εύχομαι η Παναγία να μας σώσει. Αμήν.

π. Τιμόθεος Joko Umbarwibowo

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΚΚΡΑΣ

Δόξα τω Θεώ πάντων ένεκεν

Με δοξολογία και βαθιά συγκίνηση υψώνουμε την καρδιά μας προς τον Πανάγαθο Θεό για τα πολλά δώρα της αγάπης Του, που εκφράζονται μέσα από την πολύτιμη και συνεχή διακονία της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής. Η Ιερά Μητρόπολη Άκκρας, επιθυμεί να εκφράσει δημόσια την ευγνωμοσύνη και την ευχαριστία της προς όλα τα μέλη της Αδελφότητας, τους επωνύμους και τους ανωνύμους δωρητές, για την ανεκτίμητη προσφορά τους στο ιεραποστολικό έργο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Αφρική.

Πρόσφατα, με την ευλογία του Θεού και με τη φροντίδα της Αδελφότητας, φθάσαμε να παραλάβουμε στην Άκκρα ένα εμπορευματοκιβώτιο 20 τόνων, γεμάτο από

τρόφιμα, εκκλησιαστικά είδη, πνευματικά βιβλία στα αγγλικά, έπιπλα και ρουχισμό και εκατοντάδες άλλα είδη. Τα δώρα αυτά της αγάπης του Ελληνισμού θα διανεμηθούν στις ενορίες και τις κοινότητες της Μητροπόλεώς μας, προς ανακούφιση των φτωχών και δοκιμαζομένων αδελφών μας. Δεν είναι μόνον υλική προσφορά· είναι πράξη θεοκεντρικής αγάπης, που γίνεται ορατό ευαγγέλιο: «Μη αγαπῶμεν λόγω μηδὲ τῇ γλώσσει, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ» (Α΄ Ιω. 3,18). Κάθε δέμα που θα ανοίγεται στα ταπεινά σπίτια των ενοριτών μας είναι ένα μήνυμα ελπίδος, μια φωνή που υπενθυμίζει πως η Ορθοδοξία είναι μία, ζωντανή και αγαπώσα, που ενώνει Θεσσαλονίκη και Άκκρα σε κοινό ποτήριο της Αγάπης του Χριστού.

Μεγάλη επίσης ευλογία υπήρξε η ολοκλήρωση δύο νέων γεωτρήσεων ύδατος στις Ενορίες Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου στο Akrokyere και Αγίου Μάρκου στο Konsimwa, στον βορρά της Γκάνα, στην περιοχή Ashanti. Μέχρι πρότινος οι κάτοικοι των περιοχών αυτών υπέφεραν από την έλλειψη καθαρού νερού. Τώρα, χάρη στη γενναιοδωρία και στην προσευχή των αδελφών μας, οι πηγές αυτές αναβλύζουν ζωή, φανερώνοντας το αληθινό «ὔδωρ τὸ ζῶν» (Ιω. 4,10) που προσφέρει ο Χριστός. Κάθε σταγόνα νερού είναι μια ευλογία, ένα σημείο της άπειρης πρόνοιας του Θεού για τον άνθρωπο, που καλείται να μεταμορφώσει ακόμη και την άνυδρη γη σε κήπο

πνευματικής καρποφορίας.

Με ευγνωμοσύνη αναφέρουμε επίσης τη μεγάλη και συγκινητική δωρεά των 35.000 ευρώ εκ μέρους της Αδελφότητας, ως συνεισφορά για την ίδρυση της Ορθόδοξης Κλινικής “Άγιος Νεκτάριος” στην Άκκρα. Τα χρήματα αυτά θα αξιοποιηθούν για τη μετατροπή υπάρχοντος κτηρίου: το ισόγειο θα στεγάσει την Κλινική, ενώ ο πρώτος όροφος θα λειτουργήσει ως Θεολογική Σχολή. Έτσι, στο ίδιο οικοδόμημα θα ενωθούν η φροντίδα του σώματος και η παιδεία της ψυχής, κατά το πρότυπο του Χριστού που «διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας» (Πρ. 10,38). Κάτω από την ίδια στέγη θα ενωθούν η θεραπεία του

**20 τόνοι ανθρωπιστικής βοήθειας
από την Αδελφότητα για τον λαό της Γκάνας**

σώματος και ο φωτισμός του νου, συνεχίζοντας την παράδοση της Εκκλησίας που υπηρετεί ολοκληρωμένα τον άνθρωπο.

Αδελφοί μου, εκεί όπου ο Χριστός ευλογεί, ιατρεύει και διδάσκει, εκεί η ζωή αποκτά το πλήρωμά της: «ὁρῶντες δὲ τὰ ἔργα ὑμῶν τὰ καλὰ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 5,16).

Το έργο της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής είναι φάρος πίστεως και ανιδιοτέλειας για ολόκληρη την Αφρική. Εδώ και δεκαετίες, με κόπο, προσευχή και θυσία, στηρίζει τις ιεραποστολές του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, ιδρύοντας Ναούς, σχολεία, γεωτρήσεις, ιατρεία και παιδικούς σταθμούς. Το αποτύπωμά της είναι πνευματικό και ανεξίτηλο, δι-

ότι στηρίζεται στο όραμα και το παράδειγμα του Οσίου Χρυσοστόμου του ιεραποστόλου της Αφρικής, του εμπνευσμένου ιδρυτή της.

Με τις πρεσβείες του Οσίου, ο οποίος πρώτος άνοιξε τον δρόμο του Ευαγγελίου στην ήπειρο αυτή, ευχόμαστε η ιεραποστολή να συνεχίζει να «σπείρει ἐπ’ εὐλογίαις» και να θερίζει καρπούς πίστεως και σωτηρίας.

Κάθε έργο που γεννά η αγάπη του Χριστού είναι θαύμα. Το κοντέινερ, το νερό, η κλινική, η σχολή — όλα είναι μικρά θαύματα της ίδιας Θείας Πρόνοιας, που ενεργεί μέσα από τις καρδιές των πιστών, όλων εσάς που μας στηρίζετε. Και για όλα αυτά, η Μητρόπολη Άκκρας ψάλλει: «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν!»

† Ο Ακκρας Δανιήλ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΡΟΥΣΑΣ

Από τον αγρό της Τανζανίας

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
Μὲ εἰλικρινῇ εὐγνωμοσύνη ἀπευθύνομαι πρὸς ἐσᾶς, τὰ ἀγαπητὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος Ὁρθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, γιὰ νὰ μοιρασθῶ μαζί σας ὀρισμένα γεγονότα ἀπὸ τὴν εὐλογημένη, ἱεραποστολικὴ γῆ τῆς Τανζανίας.

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ καὶ πνευματικὴ συγκίνηση ὑποδεχθήκαμε στὴν Τανζανία τὴν εἴδηση τῆς ἀγιοκατατάξεως τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου, τοῦ πρωτοπόρου Ὁρθοδόξου ἱεραποστόλου στὴν ὑποσαχάρια Ἀφρική. Ὁ μακάριος αὐτὸς ἱεραπόστολος ὑπῆρξε πρότυπο ταπεινότητος καὶ αὐταπαρνήσεως. Μὲ πίστη καὶ ἀφοσίωση ἔσπειρε τὸν σπόρο τῆς πίστεως σὲ γῆ ἄγονη καὶ δύσβατη,

κάνοντάς τὴν εὐφορὴ πρὸς δόξαν Θεοῦ. Ἡ βιωτὴ τοῦ ἦταν μιὰ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Εὐαγγελίου, μαρτυρία πίστεως, προσφορᾶς καὶ διακονίας τῶν ἰθαγενῶν ἀδελφῶν μας. **Ἡ ἐπίσημη κατάταξή του στὶς δέλτους τῶν Ἀγίων μᾶς ἐμπνέει καὶ μᾶς ἐνισχύει πνευματικά, ὥστε νὰ συνεχίσουμε τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο μὲ περισσότερο ζῆλο καὶ ἐνθερμὴ ἐμπιστοσύνη στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ.**

Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις, δράττομαι τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐκφράσω τὶς εὐχαριστίες μου πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος γιὰ τὴ συνεχῆ, πολύτιμη καὶ ἀνιδιοτελεῆ στήριξή σας στὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας στὴν Τανζανία. Ἡ προσευχή, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ προσφορὰ σας, ἀποτελοῦν γιὰ ἐμᾶς πολύτιμο θησαυρό. Χάρη στὴ

βοήθειά σας τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο καρποφορεῖ. Οἱ πτωχοὶ βρίσκουν παρηγοριά, τρέφονται καὶ μορφώνονται παιδιά, ἀνακουφίζονται ἀσθενεῖς, στηρίζονται ἱερεῖς καὶ κατηχητές. Πάνω ἀπὸ ὅλα ὁμῶς οἰκοδομεῖται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων. Εἴστε οἱ συνεργοὶ τοῦ Θεοῦ, ποὺ προσφέρετε ἐλπίδα στοὺς ἀδελφούς μας ποὺ δοκιμάζονται.

Αὐτὴ τὴν περίοδο προγραμματίζουμε τὴν ἀνακαίνιση δύο δημοτικῶν σχολείων στὴν περιοχή τῆς Ἰρίγκα, στὸ Σασαμάμπο καὶ στὸ Ἰμπόγκο. Ἡ παιδεία ἔχει τεράστια σημασία στὴν Ἀφρική. Εἶναι τὸ θεμέλιο, στὸ ὁποῖο θὰ χτιστεῖ ἓνα ἐλπιδοφόρο μέλλον. Ἡ γέφυρα ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὴ φτώχεια

στὴν ἐλπίδα, ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὴν πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ πρόοδο. Δυστυχῶς, πολλὰ σχολεῖα λειτουργοῦν σὲ ἐτοιμόρροπα κτίρια, χωρὶς ἐξοπλισμό. Τὰ παιδιά κάθονται στὸ χῶμα, λόγῳ ἔλλειψης θρανίων. Κι ὁμῶς, πηγαίνουν στὰ σχολεῖα μὲ χαμόγελο, γεμᾶτα δίψα γιὰ μάθηση καὶ ζωή.

Ἡ Ἐκκλησία μας δὲν μπορεῖ νὰ μείνει ἀδιάφορη μπροστὰ σὲ αὐτὴ τὴν ἀνάγκη. Τὸ ἔργο τῆς παιδείας εἶναι ἔργο πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναγέννησης. Καλούμαστε νὰ μεταδώσουμε, πέραν ἀπὸ τὸ φῶς τῆς πίστεως, καὶ τὸ φῶς τῆς γνώσης. Νὰ μορφώσουμε ἀνθρώπους ἐλεύθερους καὶ ὑπεύθυνους πρὸς οἰκοδομὴ τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς κοινωνίας. Μὲ τὴ βο-

Διανομὴ σχολικῶν εἰδῶν γιὰ τὰ παιδιά τῆς Τανζανίας

ήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ἀγωνιζόμαστε ὥστε τὰ σχολεῖα αὐτὰ νὰ γίνουν ἀξιοπρεπεῖς χώροι μάθησης καὶ δημιουργίας μὲ θρανία, πίνακες, στέγη καὶ βασικὲς ὑποδομές. Γι' αὐτὸ ζητοῦμε τὴ στήριξή σας, ὥστε νὰ συγκεντρωθοῦν τὰ ἀναγκαῖα μέσα γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῶν ἔργων αὐτῶν.

Παράλληλα, προσευχόμαστε καὶ ἐργαζόμαστε γιὰ τὴ δημιουργία Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου στὴ Ντοντόμα, τὴ νέα πρωτεύουσα τῆς Τανζανίας. Πρόκειται γιὰ περιοχή πού ἀναπτύσσεται ραγδαῖα. Χιλιάδες ἄνθρωποι ἐγκαθίστανται ἐκεῖ, ἀναζητῶντας ἐργασία καὶ καλύτερη ζωή. Σὲ αὐτὴ τὴ νέα κοινωνικὴ πραγματικότητα, ὅπως διαμορφώνεται, ἡ παρουσία τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἀναγκαῖα καὶ καθοριστικὴ.

Περιφερειακὰ τῆς πόλης εἴχαμε ἀποκτήσει, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ κράτους, ἓνα οἰκόπεδο καὶ εὐελπιστοῦ-

με νὰ ἀνεγείρουμε ἐκεῖ τὸν πρῶτο Ὁρθόδοξο Ἱερὸ Ναό, πού θὰ ἀποτελέσει κέντρο λατρείας, κατήχησης, φιλανθρωπίας καὶ διακονίας. Τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι κεφαλαιώδους σημασίας γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς Ὁρθόδοξου μαρτυρίας στὴν καρδιὰ τῆς χώρας, ὅπου ὁ πρῶτος ὀρθόδοξος πυρῆνας ἔχει δημιουργηθεῖ. Ἀπευθύνουμε θερμὴ ἐκκλήση πρὸς ὅλους, νὰ συμβάλετε κατὰ δύναμη, στὴν προσπάθεια αὐτή. Κάθε προσφορά, μικρὴ ἢ μεγάλη, εἶναι πολὺτιμος λίθος γιὰ τὸν πρῶτο Ἱερὸ Ναὸ στὴν πρωτεύουσα.

Γιὰ ἄλλη μιὰ φορά, θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω ὅλους ἐσᾶς, πού στηρίζετε τὸ ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς στὶς ἀπόμερες γωνιὲς τῆς Ἀφρικῆς. Εἶθε ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου τοῦ Ἱεραποστόλου καὶ Φωτιστοῦ τῆς Ἀφρικῆς, νὰ εὐλογεῖ τὶς οἰκογένειές σας!

† **Ο Αρούσας Ἀγαθόνικος**

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΤΟΛΙΑΡΑΣ

Ἡ Εξαήμερη Πατριαρχικὴ Επίσκεψη στὴν Τολιάρα

Ἡ γη τῆς Τολιάρας, κατάξερη καὶ φτωχή, ἀνοίξε γιὰ λίγες ἡμέρες σαν ἄνθος μετὰ τὴ βροχή.

Ἦταν ἡ εξαήμερη Πατριαρχικὴ ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς, κ.κ. Θεοδώρου Β' μιὰ ἐπίσκεψη πού δεν ἔφερε μόνο τιμὴ, ἀλλὰ καὶ ἀνάσα, συγκίνηση καὶ πνευματικὴ αναγέννηση σὲ μιὰ γωνιά τῆς Ἀφρικῆς ὅπου ἡ ἐλπίδα συχνὰ μοιάζει μακρινή.

Ἡ υποδοχὴ υπήρξε συγκλονιστικὴ. Ἀπὸ νωρὶς τὸ πρῶτ, πλήθη ἀνθρώπων ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ εἶχαν συγκεντρωθεῖ στους δρόμους τῆς πόλης. Κρατοῦσαν κλαδιὰ φοινίκων, λουλούδια καὶ στα χεῖλη τους ἀντηχοῦσε ὁ ρυθμός τῶν τυμπάνων τῆς χαράς. Ἡ γη

σείστηκε ἀπὸ τὴν ἰαχή: "Arahaba! Karazana! Zo amin'ny Patriarka!" «Καλωσορίσατε, Πατριάρχη τῆς Ζωῆς!»

Ὁ Μακαριώτατος κατέβηκε με ταπεινότητα ἀπὸ τὸ αυτοκίνητο, σήκωσε τὰ χέρια του εὐλογώντας τὸ πλήθος καὶ, δακρυσμένος, φίλησε τὸ χῶμα τῆς Νότιας Μαδαγασκάρης. «Ἡ Ἀφρική εἶναι ἡ καρδιά μου», ψιθύρισε. «Καὶ εσεῖς, τὰ παιδιὰ τῆς, εἰστε τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας.»

Τα ἐγκαῖνια τοῦ

Ὁρφανοτροφείου τῶν Διδύμων

Ἡ πρώτη μεγάλη στάση τῆς Πατριαρχικῆς πορείας ἦταν στα ἐγκαῖνια τοῦ νέου Ὁρφανοτροφείου "Τὰ Δίδυμα τῆς Ἀγάπης", ἓνα ἔργο πού γεννήθηκε μέσα ἀπὸ δάκρυα καὶ προσευχή.

Εδώ, κάτω από την καυτή στέγη της Αφρικής, η Ιεραποστολή της Τολιάρας σώζει δεκάδες νεογέννητα που, λόγω των τοπικών παραδόσεων, θα είχαν χαθεί· δίδυμα βρέφη που θεωρούνται “σημάδι κακοτυχίας” από τις φυλές και εγκαταλείπονται.

Ο Πατριάρχης, μπαίνοντας στο Ορφανοτροφείο, κράτησε στην αγκαλιά του ένα από αυτά τα μικρά παιδιά. Έσκυψε, το σταύρωσε και είπε: «Αυτό το παιδί είναι η ίδια η μαρτυρία της Ανάστασης. Από την απόγνωση γεννιέται η ζωή, από το σκοτάδι ανατέλλει το φως του Χριστού.»

Τα εγκαίνια συνοδεύτηκαν από ύμνους, χαμόγελα και δάκρυα. Οι άνθρωποι που υπηρετούν εκεί, σιωπηλά, μετρώντας τις αναπνο-

ές κάθε βρέφους σαν προσευχή, έκλαιγαν συγκινημένοι. Το Ορφανοτροφείο δεν είναι απλώς ένα σπίτι· είναι λίκνο ζωής, μαρτύριο αγάπης, ιερό καταφύγιο ψυχών που ο Θεός δεν ξέχασε.

Τα νέα σχολεία φάροι παιδείας και ελπίδας

Στις επόμενες ημέρες της επίσκεψης, ο Πατριάρχης εγκαινίασε δύο νέα δωδεκαθέσια σχολεία, δωρεά της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας, στα οποία φοιτούν 1.400 παιδιά.

Η χαρά των μικρών μαθητών δεν περιγράφεται. Στην αυλή, με τα πόδια τους γυμνά, χόρευαν και τραγουδούσαν· τα μάτια τους έλαμπαν σαν μικρά αστέρια που πρώτη φορά βλέπουν το φως της γνώσης.

Ο Μακαριώτατος στάθηκε

Θεμελίωση του πρώτου ιερού ναού προς τιμή του Αγίου Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου

μπροστά στον πίνακα της πρώτης αίθουσας. Πήρε μια κιμωλία και έγραψε με το χέρι του στα μαλαγάσι: “Fahazavana dia fanomezana avy amin’Andriamanitra” «Το φως είναι δώρο του Θεού». «Να θυμάστε», είπε στα παιδιά, «ότι κάθε γράμμα που μαθαίνετε είναι ένας σπόρος ελευθερίας. Και κάθε σπόρος πίστεως, καρπός αιώνιας ζωής.»

Ο θεμέλιος λίθος στον Πρώτο Ναό του Αγίου Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου

Η κορυφαία στιγμή της Πατριαρχικής επίσκεψης ήρθε όταν ο Μακαριώτατος έθεσε τον θεμέλιο λίθο στον πρώτο παγκοσμίως Ναό του Αγίου Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου, του μεγάλου Ιεραποστόλου και “Αποστόλου της Αφρικής”, στη Νότια Μαδαγασκάρη. Η δωρεά της Αδελφότητος Εξωτερικής Ιεραποστολής

Θεσσαλονίκης έδωσε σάρκα και οστά σε ένα όνειρο που πολλοί θεωρούσαν αδύνατο.

Ο χώρος ήταν σιωπηλός, μόνο ο άνεμος της ερήμου φυσούσε ανάμεσα στις φοινικιές, σαν να ψιθύριζε το “Δόξα Σοι ο Θεός”. Ο Πατριάρχης γονάτισε, άγγιξε το χώμα και είπε με δάκρυα: «Εδώ, όπου η γη διψά για νερό και οι ψυχές για Θεό, θα αναστηθεί ο Ναός του Αγίου Χρυσοστόμου, του πρώτου Έλληνα που ύψωσε το λάβαρο της Ορθοδοξίας στην Αφρική. Από αυτή τη γη της Νότιας Μαδαγασκάρης θα αντηχήσει το “Κύριε ελέησον” σε όλες τις φυλές και τα έθνη.»

Οι παρόντες γονάτισαν, και καθώς ο λίθος τοποθετούνταν στη γη, όλοι ένιωσαν πως εκείνη τη στιγμή η ιστορία της ιεραποστολής άνοιγε ένα νέο κεφάλαιο· ένα κεφάλαιο που γράφεται με ιδρώτα και πίστη.

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας σε Ορθόδοξο σχολείο

Το Ποτάμι της Χάρπος - οι εκατό βαπτίσεις

Η έκτη και τελευταία ημέρα της επίσκεψης ήταν ημέρα ουρανού. Κάτω από τη σκιά των μπαομπάμπ και μπροστά σε μια λιμνούλα, εκατό νέες ψυχές φόρεσαν λευκά ενδύματα. Μητέρες, νέοι, παιδιά, όλοι στάθηκαν με ευλάβεια περιμένοντας να γίνουν μέλη του Σώματος του Χριστού.

Ο Πατριάρχης, συγκινημένος, ευλόγησε τα νερά. Η ψαλμωδία των ιερέων ενώθηκε με τον ήχο του ανέμου· και καθώς βυθίζονταν τα πρόσωπα στο νερό, έλαμπαν από φως. Ο ουρανός της Μαδαγασκάρης καθρεφτιζόταν στα νερά του βαπτίσματος μια εικόνα που κανείς δεν θα ξεχάσει. «Τώρα δεν είστε πια παιδιά της γης», είπε ο Πατριάρχης, «αλλά κληρονόμοι του Ουρανού».

Ένα ταξίδι που δεν τελειώνει

Όταν ο Πατριάρχης άφηνε πίσω του την Τολιάρρα, ο ήλιος βυθιζόταν αργά στον Ινδικό Ωκεανό.

Μα εκεί, στις καρδιές των ανθρώπων, είχε ήδη ανατείλει μια άλλη αυγή η αυγή της ελπίδας.

Τα παιδιά στα σχολεία, τα βρέφη στο Ορφανοτροφείο, οι νεοφώτιστοι στις καλύβες τους και οι ιερείς στα μικρά εκκλησάκια ψιθύριζαν προσευχή ευγνωμοσύνης.

Η εξαήμερη Πατριαρχική επίσκεψη δεν ήταν απλώς ένα γεγονός· ήταν μια αποκάλυψη αγάπης, μια ζωντανή απόδειξη ότι το Ευαγγέλιο συνεχίζει να γράφεται, όχι με μελάνι, αλλά με ανθρώπινες καρδιές.

«Η Νότια Μαδαγασκάρη είναι το ευαγγέλιο της ελπίδας. Και η Ορθοδοξία, το φως που δεν σβήνει».

† Ο Τολιάρας Πρόδρομος

Επίσκεψη στο νοσοκομείο της Ιεραποστολής

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΚΟΥΛΟΥ

Πηγάδια ελπίδας στην έρημο της Ουγκάντας

Αγαπητοί φίλοι της Ιεραποστολής,

Σας χαιρετώ με αγάπη Χριστού και σας προσφέρω τις ευχές και ευλογίες, πρώτα απ' όλα, από τον Πατριάρχη μας κ.κ. Θεόδωρο Β', ο οποίος μας ευλόγησε με καινούργια επισκοπή το 2022 και με μεγάλη χαρά και ευλογία με αξίωσε να γίνω αρχιερέας. Από τη στιγμή που χειροτονήθηκα μέχρι σήμερα, βρέθηκα στα χέρια του ιεραποστολικού έργου της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, που μας έχει αγκαλιάσει τόσο πολύ πνευματικά και υλικά. Από τη στιγμή που γνώρισαν το έργο που κάνουμε στην Ουγκάντα, αυτό έγινε ένα κομμάτι της ζωής τους· εκεί που νιώθουμε ότι έχουμε φτάσει στον τοίχο, αυτοί είναι εκεί για μας.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η βοήθειά τους για τους αδελφούς μας

που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από το νερό. Αυτό το μέρος είναι πολύ ξερό, σχεδόν έρημος – το ανατολικό τμήμα της Ουγκάντας που βρίσκεται στα σύνορα με το Νότιο Σουδάν και την Κένυα. Είναι η πατρίδα της φυλής Καλαμόγια, συγγενούς της φυλής Τουρκάνα της Κένυας. Εκεί μας βοήθησαν να φτιάξουμε το πιο πολύτιμο πράγμα στη ζωή των ανθρώπων αυτών: το νερό. Όπου κατασκευάσαμε πηγάδι, δημιουργήθηκε χωριό γύρω-γύρω. Συνολικά έχουμε κατασκευάσει επτά πηγάδια σε όλη την έκταση της επισκοπής.

Για πρώτη φορά στην ιστορία της Εκκλησίας της Αφρικής, είχαμε την ευλογία από τον Πατριάρχη να έχουμε τον δικό μας άγιο ιεραπόστολο, τον Άγιο Χρυσόστομο Παπασαραντόπου-

Το νέο πηγάδι της Αδελφότητας στο Loroο της Ουγκάντας

λο, ο οποίος ήρθε πρώτα στην Ουγκάντα και μετά πήγε στην Κένυα και στο Κονγκό. Με αξίωσε ο Θεός να συμμετάσχω στην αγιοκατάταξή του που έγινε από την Ιερά Σύνοδο του Πατριαρχείου στην Αλεξάνδρεια. Με συγκίνηση έβαλα την υπογραφή μου στην πράξη της αγιοκατάταξης.

Η επισκοπή Γκούλου βρίσκεται σε περιοχή που έχει περάσει πολλές δυσκολίες. Όλη η βόρεια Ουγκάντα έχει περάσει πόλεμο παραπάνω από 20 χρόνια. Όπου περνάει ο πόλεμος, αφήνει πληγές. Διαλύθηκαν τα πάντα – όχι μόνο οι ζωές αλλά ό,τι υπήρχε εκεί. Γι' αυτό ο κόσμος ακόμη μένει σε καλύβες, σε πρόχειρα καταλύματα. Γι' αυτό βάζουμε τα δυνατά μας να στηρίξουμε τον

κόσμο και να γίνει η επισκοπή μας όσο το δυνατόν καλύτερη.

Όλη η επισκοπή έχει πληθυσμό γύρω στα 10 εκατομμύρια. Όλος αυτός ο λαός εξυπηρετείται μόνο από 15 ιερείς, ενώ έχουμε ανοίξει πάνω από 30 κοινότητες. Όλες αυτές οι κοινότητες δεν έχουν ναό πλην της κοινότητας της Αγίας Αικατερίνης, όπου ολοκληρώθηκε μόνιμος ναός και εγκαινιάστηκε από τον Πατριάρχη μας. Οι ιερείς μας δεν επαρκούν για να εξυπηρετήσουν σε όλες αυτές τις κοινότητες. Γι' αυτό τώρα έχουμε στείλει πολλά παιδιά, με τη βοήθεια των αδελφών μας από την Ελλάδα, στην Κένυα για να σπουδάσουν στην ιερατική σχολή, ώστε γυρίζοντας πίσω να γίνουν ιερείς και να υπηρετήσουν την Εκκλησία

του Χριστού.

Λόγω του εμφυλίου πολέμου, πολλά παιδιά έμειναν ορφανά. Είναι σαν αδέσποτα – δεν ξέρουν ούτε τους γονείς τους ούτε την προέλευσή τους. Αυτό μας πονάει περισσότερο, γιατί η επισκοπή μας δεν έχει ακόμη τη δυνατότητα να κάνει κάτι γι' αυτά τα παιδιά. Ευχόμαστε στον άγιο Θεό να βρεθούν δωρητές που θα μας δώσουν τη δυνατότητα να κατασκευάσουμε το πρώτο ορφανοτροφείο, όπου θα στεγάσουμε και το πρώτο μας σχολείο γι' αυτά τα παιδιά.

Μέχρι στιγμής ακόμη κατασκευάζουμε τον καθεδρικό και δεν υπάρχει επισκοπείο – ο επίσκοπος ακόμη μένει σε ενοίκιο. Σας παρακαλούμε με ιδιαίτερη αγάπη, όποιος

μπορεί να δώσει χέρι βοήθειας, ώστε να μπορέσει και η επισκοπή Γκούλου να σταθεί στα πόδια της. Ο καθεδρικός έχει φτάσει σε σημείο ολοκλήρωσης της τοιχοποιίας και θα ακολουθήσει η στέγαση – όλα αυτά έχουν γίνει με τη βοήθεια της **Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής.**

Με τη βοήθεια του Θεού βρέθηκε δωρητής που μας έδωσε ευλογία και χτίσαμε τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου, που θα εγκαινιάσουμε τον Νοέμβριο. Η Αδελφότητα μας βοήθησε για τις εικόνες και τα καντήλια του τέμπλου. Ευχαριστούμε πολύ για την αγάπη, για τη στήριξή σας και ευχηθείτε για το καλύτερο της επισκοπής.

† Ο Γκούλου Νεκτάριος

Ομαδικές βαπτίσεις στο Γκούλου

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΤΖΟΥΜΠΑΣ

Μια νέα σελίδα στο Νότιο Σουδάν

Το Νότιο Σουδάν, η νεότερη χώρα στον κόσμο, απέκτησε την ανεξαρτησία της το 2011 μετά από δεκαετίες εμφυλίων πολέμων. Στην καρδιά αυτού του τόπου μαρτυρίου, η Ορθόδοξη Εκκλησία γράφει σήμερα μια νέα σελίδα ελπίδας και αναγέννησης.

Η Ορθοδοξία φτάνει στο Νότιο Σουδάν τη δεκαετία του '50, όταν Έλληνες μετανάστες από το Χαρτούμ εγκαθιδρύουν την πρώτη ορθόδοξη κοινότητα. Οι συνεχείς πόλεμοι όμως εμποδίζουν την ανάπτυξη του έργου. Στη δεκαετία του 1970, οι περισσότεροι Έλληνες αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την περιοχή. Για σχεδόν 52 χρόνια, το Νότιο Σουδάν παραμένει χωρίς μόνιμο Επίσκοπο ή Ιερέα.

Με την πατρική φροντίδα του

Μακαριωτάτου Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ. Θεοδώρου, η Ιερά Μητρόπολη Τζούμπας και Νοτίου Σουδάν ιδρύθηκε το 2024 με μόνιμο Επίσκοπο. Δύο ιεροσπουδαστές φοιτούν στην Ιερά Θεολογική Σχολή του Αγίου Μακαρίου και τρεις νέοι εκπαιδεύονται ως κατηχητές.

Η Επισκοπή έχει έξι ορθόδοξα κοινοτικά κέντρα: Τζούμπα (το κεντρικό), Μαλακάλ (520 χλμ.), Ουάου (518 χλμ.), Γέι (155 χλμ.), Νιμούλε (195 χλμ.) και Γκουέγκουε (50 χλμ.). Μόνο το Ουάου διαθέτει μόνιμο ναό – οι υπόλοιποι χριστιανοί προσεύχονται σε μισθωμένα κτίρια, σκηνές ή σπίτια πιστών. Η ανασφάλεια στους δρόμους και η κακή οδική σύνδεση καθιστούν τα ποιμαντικά ταξίδια εξαιρετικά δύσκολα.

Από τον Μάιο του 2024, πενή-

ντα επτά (57) κατηχούμενοι βαπτίστηκαν και εξήντα (60) ορθόδοξοι επέστρεψαν στην Εκκλησία μέσω χρίσματος. Δεκατέσσερις ακόμη προετοιμάζονται να βαπτιστούν τον Δεκέμβριο. Πολλοί που είχαν προσχωρήσει σε άλλες ομολογίες επιστρέφουν.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η «Ελληνική Κοινότητα»: απόγονοι Ελλήνων μεταναστών που, αποκομμένοι από τις ρίζες τους, έγιναν Καθολικοί. Σήμερα επιθυμούν να επιστρέψουν στη μητέρα Εκκλησία. Περισσότερα από 300 παιδιά ελληνικών οικογενειών χρειάζονται άμεση φροντίδα, εκπαίδευση και ιατρική περίθαλψη.

Η Τζούμπα, το κέντρο της ιεραποστολής, δεν διαθέτει καθεδρικό

ναό – οι χριστιανοί προσεύχονται σε σκηνές. Στο Ουάου, ο μοναδικός μας μόνιμος ναός στάζει και το σπίτι του επισκόπου-ιερέα έχει καταστραφεί από τη βροχή. Χρειάζονται είκοσι τρεις χιλιάδες τετρακόσια τριάντα δολάρια (23.430 \$) για την ανακαίνιση. Η Επισκοπή δεν διαθέτει πηγές εσόδων και βασίζεται στην ευσπλαχνία των δωρητών.

Το όραμά μας περιλαμβάνει την άμεση ανακαίνιση του ναού και του σπιτιού στο Βάου, την κατασκευή καθεδρικού ναού στην Τζούμπα, τη δημιουργία τεχνικής σχολής για τους ανέργους νέους, την ανέγερση ναών στα έξι κοινοτικά κέντρα, και την απόκτηση οχήματος για τα ποιμαντικά ταξίδια.

Παρά τις δυσκολίες, υποστη-

Ο Επίσκοπος Τζούμπας κ. Κωνσταντίνος στον μοναδικό σωζόμενο ιερό ναό στο Wau

ρίζουμε πρόσφυγες και εκτοπισμένους, παρέχουμε διατροφή και ιατρική φροντίδα, φροντίζουμε ορφανά παιδιά, χορηγούμε υποτροφίες και ανοίγουμε γεωτρήσεις για πόσιμο νερό.

Αγαπητοί αδελφοί και αδελφές στον Χριστό,

Η Ορθοδοξία, που σχεδόν χάθηκε για μισό αιώνα, αναγεννάται σήμερα στο Νότιο Σουδάν. Βλέπουμε ψυχές να επιστρέφουν στην αληθινή πίστη, παιδιά να βαπτίζονται, νέους να ετοιμάζονται για την ιεροσύνη. Αλλά χωρίς την υποστήριξη των ευσεβών ορθόδοξων χριστιανών, το έργο μας δεν μπορεί να προχωρήσει.

Σας καλώ να στηρίζετε το έργο

της Ιεραποστολής. Να βοηθήσετε να χτίσουμε ναούς όπου σήμερα οι πιστοί προσεύχονται κάτω από σκηνές. Να στηρίξετε την εκπαίδευση των 300 παιδιών της Ελληνικής Κοινότητας. Να συμβάλετε στην ανακαίνιση του ναού του Ουάου. Κάθε προσφορά, μικρή ή μεγάλη, είναι ευλογία από τον Θεό και σωτηρία για μια ψυχή.

Η Ορθοδοξία στο Νότιο Σουδάν είναι σαν το μικρό σπέρμα που χρειάζεται νερό και φροντίδα για να γίνει δέντρο. Γίνετε συνεργοί του Θεού σε αυτό το μεγάλο έργο. Ο Κύριος να ευλογεί όλους όσους στηρίζουν την Ιεραποστολή στο μαρτυρικό Νότιο Σουδάν.

† **Ο Τζούμπας Κωνσταντίνος**

Ιατρική Αποστολή στην Γκάνα

Η παρουσία της Ορθοδοξίας στη Γκάνα είναι μικρή αλλά ζωντανή και αναπτύσσεται σταθερά τις τελευταίες δεκαετίες. Η Γκάνα εντάσσεται υπό την Ιερά Μητρόπολη Άκκρας, που περιλαμβάνει επίσης την Ακτή Ελεφαντοστού και το Μάλι. Η Ορθοδοξία στη Γκανέζικη κοινωνία δεν είναι μεγάλη σε αριθμούς, ωστόσο έχει μια άριστη φήμη χάρη στο πολυσχιδές φιλανθρωπικό και όχι μόνο έργο της. Επιλέξαμε λοιπόν, το καλοκαίρι του 2025, να υποστηρίξουμε το ορθόδοξο ποίμνιο της Γκάνα, διοργανώνοντας μια εκτεταμένη ανθρωπιστική ιατρική αποστολή η οποία και στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία με τη βοήθεια του Θεού.

Η 9μελής ιατρική ομάδα μας θα επιθυμούσαμε αρχικά να απευθύνουμε τις θερμές μας ευχαριστίες

προς την Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, η οποία μας στήριξε σταθερά και με κάθε δυνατό τρόπο, καλύπτοντας ακόμα και έξοδα επιπλέον αποσκευών για τη μεταφορά φαρμακευτικού υλικού αλλά και με την επίσημη στήριξή τους σε γραφειοκρατικές διαδικασίες που ήταν αναγκαίες για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου μας.

Η ομάδα, αποτελούμενη από 7 νέους ειδικευόμενους ιατρούς διαφόρων δημοσίων νοσοκομείων της Αθήνας με διαφορετικό υπόβαθρο (γενικής ιατρικής, γενικής χειρουργικής, αναισθησιολογίας, οφθαλμολογίας, παθολογίας), μια εξαιρετική νοσηλεύτρια και μια αφοσιωμένη γραμματέα και βοηθό στα πάντα, πρόσφερε αφιλοκερδώς υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε ασθενείς της γκανέζικης επικρά-

τειας, διανύοντας αποστάσεις έως και 6 ώρες οδικώς. Όλοι οι συμμετέχοντες, καλύψαμε οι ίδιοι τα έξοδα μεταφοράς μας στη Γκάνα και κάθε άλλη οικονομική υποχρέωση που προέκυψε προ και κατά τη διάρκεια της Αποστολής.

Για την πραγματοποίηση αυτού του εγχειρήματος εργαστήκαμε υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Άκκρας, η οποία μας εξασφάλισε διαμονή, σίτιση και τα απαραίτητα μεταφορικά μέσα καθώς και μεταφραστές για την διεξαγωγή της επικοινωνίας μας με τους γηγενείς ασθενείς. Η συμβολή του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Άκκρας κ.κ. Δανιήλ ήταν καθοριστική τόσο για την γνωστοποίηση της αποστολής προς τις κρατικές αρχές της Γκάνα, όσο και στην αντιμετώπιση των όποιων γραφειοκρατικών

κολλημάτων προέκυπταν, ώστε να μπορέσουμε να προχωρήσουμε ανεμπόδιστα στην άσκηση της ιατρικής μας επιστήμης.

Η ομάδα μας συγκέντρωσε το αναγκαίο ιατροφαρμακευτικό υλικό το οποίο και μετέφερε μέσα στις προσωπικές αποσκευές των μελών της. Συνολικά συνελέγησαν 24 βαλίτσες των 20 κιλών (δηλαδή 480 κιλά περίπου) φαρμακευτικού υλικού, τα οποία προήλθαν από δωρεές πλείστων φιланθρωπικών φορέων και ιδιωτών, από αγορά ιατροφαρμακευτικού υλικού χάρη στην οικονομική ενίσχυση που λάβαμε από ιδιώτες, καθώς και από φορείς όπως οι Φαρμακοποιοί του Κόσμου, η GIVMED, κατά τόπους ενορίες και κοινωνικά φαρμακεία, και αναγνωρισμένες φαρμακευτικές εταιρείες που ανταποκρίθηκαν

στο κάλεσμά μας για συνδρομή.

Μέσα από αυτή την άνευ προηγουμένου κινητοποίηση και με τη συνεχή βοήθεια της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής καταφέραμε να συγκεντρώσουμε την ως άνω ικανή φαρμακευτική βοήθεια ώστε να εξετάσουμε 1600 συνολικά ασθενείς αλλά και να αφήσουμε σημαντική ποσότητα φαρμάκων στην Γκάνα για τις ανάγκες τους κατά τη διάρκεια του έτους, παράλληλα με τη συμβουλευτική πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας που ασκήσαμε. Με την ακούραστη συνδρομή του Σεβασμιωτάτου κ.κ. Δανιήλ, την υποστήριξη των κληρικών της Μητροπόλεως Γκάνας αλλά και του προσωπικού και της νεολαίας διαφόρων ενοριών, επισκεφτήκαμε

συνολικά επτά διαφορετικούς οικισμούς τόσο εγγύς όσο και πιο απομακρυσμένα από την πρωτεύουσα Άκκρα διενεργώντας καθημερινά ιατρεία και εξετάζοντας όλους τους προσερχόμενους κατοίκους, ανεξαρτήτως θρησκευματος, φυλής ή τοπικής διαλέκτου. Οι κάτοικοι μας περίμεναν πάντοτε με ανυπομονησία και ενθουσιασμό, γεμάτοι ελπίδα ότι με τα σκευάσματά μας θα αντιμετωπίσουν κάθε νόσο που τους ταλαιπωρεί.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η δράση μας αυτής αποτυπώθηκε σε πλείστα άρθρα σε τοπικά μέσα ενημέρωσης της Γκάνα αλλά επίσης και στην προγραμματισμένη μας συνάντηση με τον Υπουργό Υγείας της Γκάνα. Αποτυπώνεται έτσι η ακτινοβολία της Ορθοδοξίας στη χώρα,

και η αναγνώριση της προσφοράς της στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της.

Τέλος, οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στο Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, που μέσω του Ελληνικού Προξενείου της Άγκρα και της εντιμότατης Προξένου κας Μαριάννας Γαβριήλ αλλά και της Ζ2 Διεύθυνσης Αναπτυξιακών και Ανθρωπιστικών Δράσεων/Έργων διευκόλυναν το έργο μας στην Μαύρη Ήπειρο και μας υποδέχτηκαν με θέρμη και κατανόηση.

Ευχόμαστε να μπορέσουμε και στο μέλλον να πραγματοποιήσουμε και άλλες αντίστοιχες αποστολές σε επαρχίες του Πατριαρχείου που έχουν ανάγκη ιατρικής κάλυψης με κύριο σκοπό την ενίσχυση της πα-

ρουσίας της Ορθοδοξίας σε μέρη δυσπρόσιτα και ξένα αλλά και την προβολή και εκπροσώπηση της χώρας μας, η οποία από το υστέρημά της στεκόταν και συνεχίζει να στέκεται στο πλευρό κάθε κατατρεγμένου. Γιατί η Ελλάδα οφείλει και πρέπει να ξεχωρίζει παντού, στα πέρατα της οικουμένης, με το έργο και το μεράκι των ανθρώπων της.

Τα μέλη της αποστολής

Ιωάννης Ευγενίδης

Όλγα Μουρτζούνη

Γιασμίν-Σοφία Μανάφι-Ονσορούντι

Έλενα-Νάντια Ντερντέρα

Αναστασία Ρόκου

Χριστίνα Αυγούστου

Φραγκίσκος Φραντζής

Μαριάννα Δροσίτη

Φωτεινή Μουρατίδου

Μαργαρίτης Διαμαντόπουλος *Ένας εργαζόμενος της καλοσύνης*

Στη χλωμή φθινοπωρινή νύχτα της 4ης Νοεμβρίου 2025 ήλθε στον ταξιδεμένο χρόνο η επιθανάτια είδηση του αδελφού Μαργαρίτη Διαμαντόπουλου, αγαπημένου πατέρα του επισκόπου Μπούνιας & Κισαγκάνι Πολυκάρπου.

Αισθάνομαι τώρα συγκινημένος ότι δεν πρέπει να υπάρχει αγαλμάτινη σιωπή προς τη μνήμη του...

Θαρρείς ακόμη τα τρυφερά αισθήματά του σαν να φτερογυρίζουν στις καρδιές των Αφρικανών αδελφών μας.

Αυτή την αμόλυντη αγάπη, ως εργαζόμενος της καλοσύνης στη σημερινή κοινωνία συνοδεία πνευματικών αρετών τις μεταλαμπάδευσε στο αγαπημένο παιδί σου, τον ιεραπόστολο αρχιερέα Πολύκαρπο.

Η αποχαιρετιστήρια ακολουθία εψάλη στον Ιερό Ναό Κωνσταντίνου & Ελένης στην Κ. Ηλιούπολη Θεσσαλονίκης την 5η Νοεμβρίου 2025 και ώρα 11 π.μ., προεξάρχοντα του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Βαρνάβα της Ιεράς Μητρόπολης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως.

Τον μακαριώτατο Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής τον εκπροσώπησε ο αγαπητός μας ιεραπόστολος επίσκοπος Τολιάρας & Νοτίου Μαδαγασκάρης Πρόδρομος.

Ευλογημένο ουράνιο ταξίδι.

Νόστης Ψαρράς

